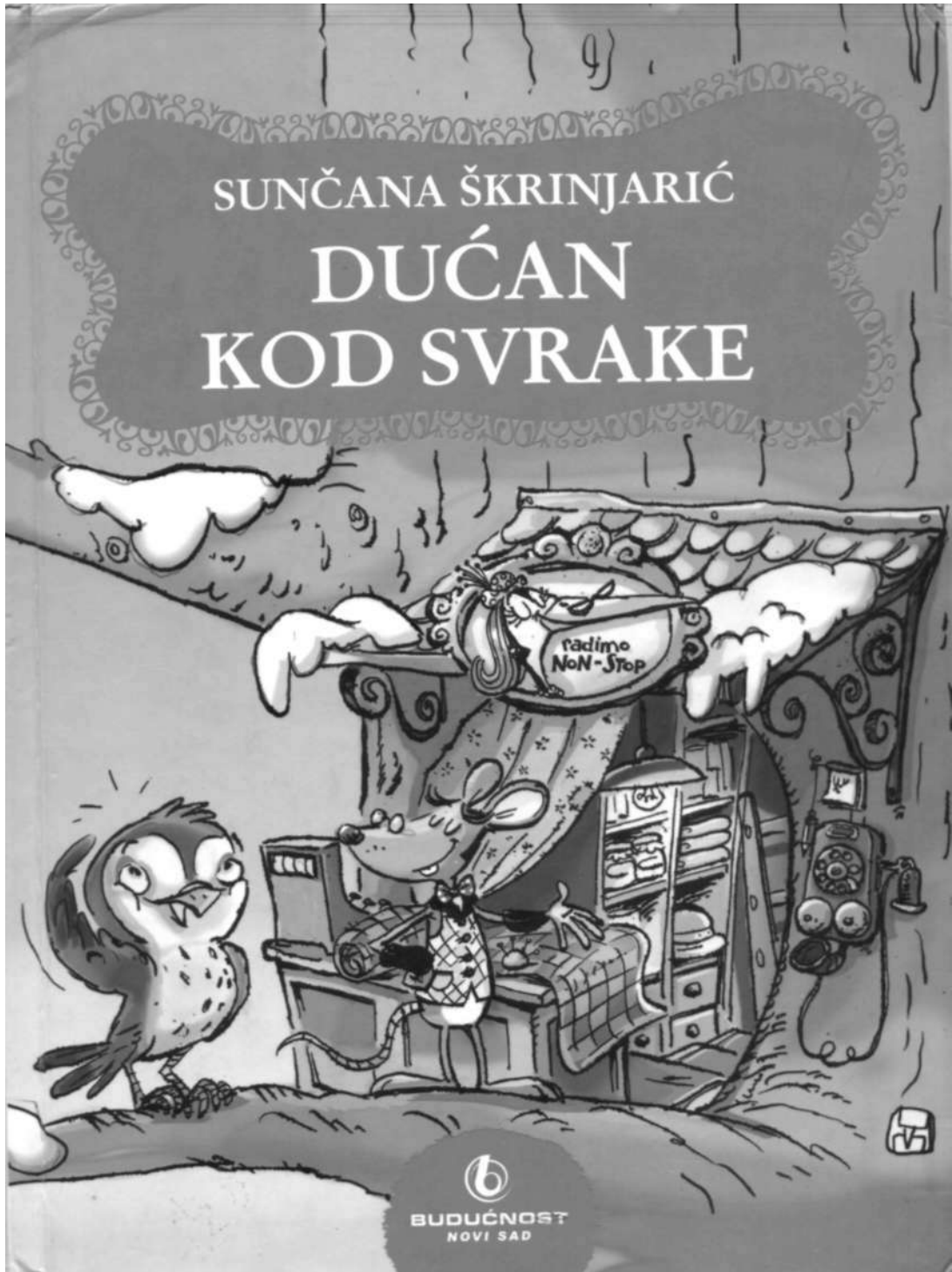

SUNČANA ŠKRINJARIĆ
DUĆAN
KOD SVRAKE

PROLJEĆE S KIŠOBRANOM

Uz potok na rubu šume nalazila se kućica u boji bijele kave. Prozorski kapci bili su obojeni žuto, a vrata zelenom bojom mladog graška. Bilo je očito da u ovoj kućici stanuje neki vedar čovjek sa smislom za lijepo. Radio je po čitav dan, a pred večer izlazio bi u vrt da se odmori i popuši lulu ispod stabla tužne vrbe.

Čovjek je bio uvijek odjeven u vesela odijela živih boja, a u zapučku bi svakoga dana nosio drugi cvijet: visibabu, ljubicu, jaglac, tratinčicu, spomenak, ali i ružu, božur, orhideju ili runolist. Provođio je čitave dane u slikanju mladih voćaka u prvom cvatu, zelenih travnjaka i pašnjaka, bjelogorične šume, nebeskog plavetnila, ptica koje se vraćaju s juga, neizmjerljivog svijeta kukaca... Slikao je i slikao, a uz to pjevušio neku veselu pjesmicu.

Jednoga dana stiže do njegove kućice djevojčica u točkastoj haljinici, zelenoj pelerini i gumenim čizmicama. Na glavi je nosila okrugli šeširić. Bila je to vrlo radoznala djevojčica koja se propela na prste i zavirila kroz prozorske kapke da vidi što radi marljivi slikar.

On je upravo bio završio crtež jedne breze koja se povijala pod nalem-
tom vjetra – kad ugleda dva velika dječja oka u procijepu kapaka.
Nasmijao se i rukom pokazao djevojčici da uđe. Ona nije oklijevala.
Za njom uđe i njen mačak, crn i nepovjerljiv, koji dostojanstvenim
i opreznim korakom prošeta oko slikareva stola. – Lijep mačak! –
reče slikar ili što je već bio taj čudni čovjek, a djevojčica se nasmi-
ješi u znak zahvalnosti. Mačak onjuši kistove i boje, pa se vrati do
gumenih čizmica svoje male gospodarice.

– Sjedni! – reče čovjek pa dohvati iz bijelog, kićenog ormara
zdjelu s voćem. Zamirisaše prve šumske jagode i djevojčica se za-
čudi:

– Jagode u ovo vrijeme! Pa, to je čarobno!

– A za mačka nemam ništa – požali slikar. – Ili možda tanjurić
toplog mlijeka koje će mi pokloniti ona ljupka koza sa slike...

Čovjek je sigurno bio čarobnjak, jer on to i ostvari obraćajući
se slikama kao da su živa bića. On nacrtá nekoliko cvjetova i pok-
loni ih djevojčici govoreći:

– Ovo ti je dovoljno za cijelu livadu. Danas prije mraka razba-
caj ih oko kuće, pa ćeš sutra nešto vidjeti.

„Eh“, pomisli djevojčica, „još nisu umrle dobre stare priče.“
Bilo je dobro što je poslušala mačka i pošla za njim u šetnju. Taj
mačak se uvijek držao tako poslovno. Dolazio bi iz šume gipkim,
mačjim korakom i gledao je netremice žutim, zagonetnim očima.
Ali, danas ju je poveo sa sobom i evo, stigli su do kućice.

– Nisam znala da u ovom kraju postoji tako divna kućica –
reče djevojčica. – Baka mi nikada o tome nije pričala.

– Ni bake nisu sveznajuće – reče čovjek mudro i rastvori
pritom kišobran koji je izvukao iz nekog kuta. Kišobran sinu poput
vatrometa, a mačak iznenađen pojuri za vlastitim repom.

– Kakav krasan kišobran!
– reče djevojčica ljubazno.

– Da – odvrati čovjek –
još će mi dobro poslužiti. Jer
Proljeću su potrebne i kiše. To je
takvo godišnje doba.

– Nadam se da više neće
biti snijega – uzdahnu djevojčica.

– To bi ipak bilo pretjerano. Ja
imam ovu zelenu pelerinu i kišo-
bran mi nije potreban. Iako, rado
bih imala jedan u boji mačkovih
očiju.

– Ništa lakše od toga –
nasmiješi se čovjek. – Evo,
pogledaj koliko ih imam.

I on razgrnu neki zastor, a
pred očima djevojčice ukazaše se
kišobrani svih boja i oblika.

– Volim kišobrane – reče čovjek jednostavno. – Ovaj ovdje
desno ima držak u obliku mačje glave, a boja mu je promjenljiva
poput mačjih očiju. Uzmi ga na dar, jer još noćas moram otputovati.

– Šteta – iskreno se rastuži djevojčica. – Htjela sam vas up-
oznati sa svojom bakom. I mnogo vam hvala na kišobranu. Mislim
da ću sada uvijek željeti da pada kiša.

Djevojčica se spremi na polazak, a mačak se došeta iz nekog
kuta tromo i nehajno. Kao da mu se nije odlazilo iz ove udobne
kućice pune čudesnih udubina.

– Hoćete li se brzo vratiti? – upita djevojčica slikara.

– Ako dogodne u isto vrijeme svратиш na ovo mjesto, sigurno ćemo se vidjeti – obeća čovjek.

– Godina dana je mnogo vremena – reče mala.

– Proći će brže nego što misliš – uvjeravao ju je on. – I pozdravi baku!

– A od koga? – upita djevojčica.

– Od Proljeća! – dobaci neobični čovjek vragolasto, pa nestane iza zelenih vrata.

Bilo je, čini se, nečeg istinitog u toj nevjerojatoj priči! Djevojčica prospe po livadi oko kuće nekoliko cvjetova koje joj je nacrtao čudni čovjek, a ujutro se sve šarenilo od proljetnog cvijeća. Ledina se osu kukurijekom, šafranima, jaglacima, visibabama, a u grmovima i živici pojaviše se ljubice. Baka širom otvori prozore i uzdahnu: – Divan dan! Ali i red je. Danas je prvi dan proljeća!

Djevojčica ispriča baki sve o kućici i slikaru koji joj je poklonio kišobran i nudio je šumskim jagodama i koji je razgovarao sa slikama kao da su žive. Odlučiše da još istog popodneva odu do onog mjesta. Mačak ih ovaj put nije pratio. Kad stigoše do ruba šume gdje je još jučer stajala kućica u boji bijele kave – nađoše samo pregršt proljetnog cvijeća. Kad bi sova znala govoriti, ispričala bi im da je čovjek otputovao u ranu zoru, u jedan sat i 56 minuta, upravo u vrijeme kada je u našu zemlju doputovalo proljeće. Kućicu je nekim vještim postupkom smanjio na veličinu džepne maramice i spremio je u džep. Zatim je otišao noseći u jednoj ruci putnu torbu, a u drugoj kišobran. Bio je odjeven u odijelo posuto cvjetićima.

ČUDESNI SUNCOBAN

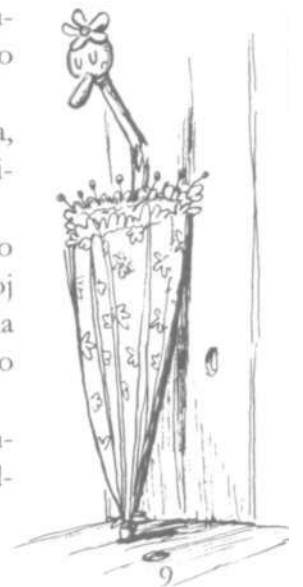
Nekad, u davna vremena kad su naše bake bile mlade, postojao je i divan, čudesni suncobran raznobojan kao duga i veseo kao proljeće.

Na njegovoj laganoj svili cvali su makovi i suncokreti, uljepšavala ga je i modrina potočnica i svijetlo zelenilo svježe trave.

Bio je mlad i radostan. Kad je prolazio ulicama, lagan i lelujav na krilima povjetarca, pratili su ga zadivljeni pogledi i uzdasi: – Kako je lijep!

Bio je nježan i osebujan. Izbjegavao je pažljivo prejake sunčane zrake, jer su one štetile prozračnoj svili od koje je bio satkan. Prijateljevao je s oblacima i drvećem, šaputao s vjetrom, a pomno izbjegavao kišu.

Bio je možda najljepši suncobran u gradu, s najtananijim i najčudesnijim drškom. A bio je ipak jednostavan kao sve što je istinski lijepo.

Ali godine su prolazile. Gradovi su postajali sve prostraniji, kuće sve više i više... a navike su se polako mijenjale. Suncobran je sve rjeđe izlazio na ulicu, a njegova gospodarica bivala je sve tiša i starija. Iznenadna ljetna bura slomila je jednoga dana u silovitom naletu njegov tanani držak. Onda, više nije bio za šetnju. Čamio je u ormaru i sanjao o raskošnom ljetu bujnih crvenih makova koje je od sveg cvijeća najviše volio.

Ali, narav mu je ostala ista, usprkos nevolji. Njegove šipke bile su čelične i gipke – njegova dobrota neuništiva. U ormaru je do njega bio spremljen i kišobran, zajedljiva mala svađalica, koji je često izlazio u šetnje i uvijek se tužio na kostobolju.

– Kakva gužva! – pričao je i rastezao svoju sivu odoru kao dječak koji u rano jutro proteže udove. – Nemate pojma koliko ljudi ima na ulicama! A neki ljudi su toliko drski! Zadijevaju se jedan o drugoga i zbijaju šale. Danas sam se upoznao s dražesnim kišobranom. Bio je crven, s bijelim točkama. Neko vrijeme razgovarali smo i šetali zajedno, a onda je kiša iznenada prestala.

– Oh – reče suncobran – lijepo je biti mlad i šetati ulicama, pa makar i po kiši. Ja nisam za to stvoren. Moja svila je previše osjetljiva, ali tako bih rado da me bar još jednom rastvore! Već sam potpuno zaboravio taj osjećaj!

Mnoge se naše želje nikad ne ostvaruju. Suncobran nije bio tašt, ali nije bio ni pomiren s neprekidnim mirovanjem u dubini ormara. Zar je moguće ostarjeti kad je srce mlado i puno očekivanja? Cvjetovi još nisu potpuno izblijedjeli na njegovoj svili i on se svakoga dana budio s pitanjem: – Zar je to kraj?

Djeca vole tajne ormare i zagonetne škrinje. Ako ih nemaju, ona ih jednostavno izmisle. Sanja je dugo promatrala bakin ormar, snažan i postojan, s izrezbarenim nogama prije nego što se odlučila

da ga otvori. Možda se potajno nadala da će u njemu naći skrivenog zmaja šarenog repa ili čarobni štapić posebnog oblika. Ništa od toga.

Ni lepeze sa sličicama na kojima vidite otmjene dame u smiješnim, golemim suknjama uz crne, izdužene i ljupke kavalire. Ili možda jezerca uz zalaz sunca prekrivena rascvjetalim, bijelim lopočima. Nije bilo lepeze, ni limenog pijetla, ni starinske trbušaste ure s kićenim kazaljka, ni knjiga na čudnim, zaboravljenim jezicima. Samo jedan suncobran, potpuno osamljen, s polomljenim drškom!

Sanja ga je uzela u ruke sa strepnjom. Bio je tako nježan i čudesan. Kao da dolazi iz neke davno zaboravljene priče.

Polako, vrlo polako i oprezno ona ga je rastvorila i stavila na stol. Odjednom, gle čuda! Na tamnom, neuglednom i istrošenom stolu sinulo je odjednom tisuću sjajnih boja ljeta, raskošan busen cvijeća u sivilu tople sobe.

– Oho! – reče baka dolazeći iz kuhinje s čajnikom. – Zar nam je to ljeto došlo u pohode ili je danas praznik cvijeća?

– To je suncobran – šapne joj Sanja. – Suncobran iz tvog ormara. Zar ga više ne prepoznaješ?

Baka se sjetno nasmiješi:

– To je moj stari prijatelj – reče. – Dobar, iskren i vjeran!

Pile su čaj iz velikih šalica, na stolu je stajao suncobran, ponosan, zadovoljan, sretan, a baka je pričala o njemu sve dok se nije smračilo...

VJETAR U ČAMCU

Vjetar, taj obijesni putnik i vječita lualica, trčao je po svom običaju niz brda i doline, preko jezera, rijeka i mora. Nitko ga nikad nije mogao uhvatiti i nitko nikad nije mogao naslutiti gdje će se on nalaziti idućeg trenutka. Putovao je tako Vjetar i putovao, pa se napokon i umorio. Ugledao je s velike visine, s jednog oblaka skrovito modroljubičasto jezero u kojem su mirno plivale ribe i drugi vodeni stanovnici. Na površini jezera praćakale su se divlje patke, a na samoj sredini plovio je drveni čamac, prazan i nekako tužan.

„Gle“, pomislio je Vjetar. „Kakva slučajnost! Prazan čamac, a ja sam umoran. Baš dobro!“

I Vjetar poleti prema čamcu i smjesti se udobno u njemu. Vjetar je bio lagan, pa ga čamac nije gotovo ni osjetio. Ljuljuškao se i dalje na prozirnoj površini jezera, zadubljen u svoje misli. Samo bi kojiput uzdahnuo.

– Čudni čamče – obrati mu se napokon radoznali Vjetar. – Zašto uzdišeš? Kakve te brige more?

– Nevidljivi stranče – reče čamac – moj položaj nije nimalo ugodan. Ovdje već plovim beskorisno pet mjeseci i osjećam se potpuno suvišnim. Ribama ne trebaju čamci, a lopočima samo smetam. Kojiput se zaplićem u trave i visoki šaš u sredini jezera. Čudna neka voda, ne vidiš joj kraja, a više se i ne sjećam kako sam ovamo dospio. To je sigurno bilo u snu.

– Ne žalosti se! – reče Vjetar čamcu. – Razumijem tvoje brige i rado ću ti pomoći. Dogurat ću te do obale, do sela gdje žrve ljudi koji će te s veseljem primiti. Onda ćeš imati posla od jutra do mraka i u tebi će se samo rijetko odmarati Vjetar.

– Ja bih htio otputovati mnogo dalje – reče čamac zamišljeno. – Ptice su mi pričale da postoji neka velika voda koja se zove more. Bi li me mogao onamo odgurati?

– More je samo veliko jezero – tješio ga je Vjetar. – Nemoj čeznuti da odeš tako daleko, jer i ovdje ti je lijepo. Na moru ćeš se lakše izgubiti nego na jezeru. A za čamac je svejedno kuda plovi...

To reče Vjetar i uzleti. Odgurao je čamac do obale gdje ga je odmah pronašao neki dječak. On mu se silno obradovao. Dao mu je ime CRNI GUSAR iako je čamčić izgledao vrlo bezazleno. Takvi već jesu dječaci...

A Vjetar ode dalje, prijeđe, kao od šale, pet planinskih vijenaca i nađe se na moru. Tamo je s visine spazio gumeni čamac-igračku. U njemu se vozio medvjed s lutkom i oboje su mu se učinili vrlo prestrašeni.

„Svašta se danas može vidjeti na vodi“, pomisli Vjetar. „Ljudi se skijaju po moru kao na snježnim planinama. Čitave kuće plove morskou površinou. Ljudi tamo spavaju, jedu, igraju nogomet i gledaju filmove. Podmornice su u dubini i promatraju ribe. A i avioni se voze po moru! Samo, da se medvjed i lutka voze sami u

gumenom čamcu, to još nisam vidio. No čini mi se da im treba vješt kapetan da ih dovede do luke. A nitko na svijetu nije bolji kapetan od mene – Vjetra. Naravno, samo onda kad sam dobre volje.“

Medvjed i lutka snuždeno su sjedili u čamcu. Obala se nazirala u daljini, a na njoj njihova mala gospodarica, djevojčica sa žutim pletenicama koja je upravo gorko plakala. Jer, crveni je čamac odlazio sve dalje i dalje, a u njemu je bilo sve njezino blago...

I, da Vjetar nije bio dobro raspoložen, tužno bi završila ova priča. Jer gumeni je čamac bio slab, a medvjed i lutka nisu nikad učili plivati. A poznato je što se onda zbiva...

Međutim, Vjetar je bio dobre volje, srdačan i uslužan. Kormilario je crvenim gumenim čamcem i vješto izbjegavao grebene i hridi. Šaputao je nježne riječi u uho medvjedu, koji je nakon toga brzo zadrijemao. A lutkici je čak otpjevao pjesmicu.

Majka je na obali nagovarala djevojčicu da se vrati kući.

– Čamac je otplovio – rekla je. – Sigurno se neće vratiti. Nema smisla da ga čekaš.

I majka povede djevojčicu vrlo tužnu na spavanje. Zatim se sama vrati na obalu. Potajno je i ona vjerovala da će se crveni čamac ipak vratiti. I doista! Na obali ju je već dočekaao čamac, nasukan na pješčanom sprudu. Putnici su bili zdravi i čitavi, samo je crvenilo gumenog čamca malo izbljedjelo. A Vjetar je u to vrijeme već bio daleko! Odnio je nekom čovjeku šešir s glave i malo kasnije, već ljutit, oborio neko stablo u aleji. Takav je on.

PRIČA O VRGANJU, MUHARI I CIKLAMI

U šumama raste uvijek mnogo gljiva pa, ako mislite da su sve jednake i dobre, vrlo se varate. Ima jestivih gljiva i otrovnih, tako piše u svakom prirodopisu, pa treba biti oprezan kada ih se bere.

Vrganj koji je rastao u podnožju golemoga bora, bio je vrlo skroman i nije se nimalo isticao svojim običnim, smeđim klobukom. On je danima tako stajao i čekao i zadovoljno upijao svježe kapljice rose svakoga jutra. A malo podalje živjela je crvena muhara, poznata otrovnica sa žarkim šeširom na bijele točke kojim se neobično ponosila.

– Ja sam najmodernija gljiva – govorila je uvijek. – I djevojke nose crvene haljine s bijelim točkama, i to je kako čujem upravo posljednja moda. Nitko meni ne može biti ravan i zato ja neću dugo ovdje stajati. Prvom prilikom ubrat će me neko dijete ili starica pa ću otputovati u daleki svijet, ravno na tanjur nekog bogataša.

Ovom malenom i šarenom šumskom društvu pripadala je i sitna ljubičasta ciklama koja se držala postrance, a kojiput bi samo divno zamirisala. Ciklama nije voljela muharu, ali bila je dobro

odgojena i nije to htjela ničim pokazati. Ona je bila prijateljski naklonjena ubogom neuglednom vrganju koji je sa svojim smeđim šeširom djelovao zaista svakodnevno i čak staromodno.

Vrganj nije mnogo govorio, on je bio po prirodi šutljiv. Ko- jiput bi zapjevao i poneku pjesmicu, ako bi bio posebno dobro raspoložen.

Takav je, eto, bio vrganj iz naše priče. Tih i neprimjetan. Šuma je živjela svojim životom, ciklama je mirisala, a vjeverica skupljala zimnicu. Samo se muhara samodopadno razmetala i držala govore svakome tko bi je htio slušati. Na sreću, šumski stanovnici imaju malo vremena.

Ali jednoga dana priča se odjednom završila. Došli su dječak i djevojčica, bratac i sestrice koji su tražili gljive. Nosili su košaricu, a djevojčica je usput brala ciklame. Odmah je ubrala našu skromnu i mirisavu poznanicu koja je smjesta požalila za svojim dobroćudnim susjedom smeđeg klobuka.

Ali i vrganj se ubrzo našao u košarici. Dječak ga je opazio i rekao:

– Pazi, kakav divan vrganj! Rijetko se nađe ovako lijep prim- jerak. Izgleda kao naslikan.

Djevojčica je uto ugledala u mahovini i crvenu muharu koja ju je privukla svojim posebnim šeširom s bijelim točkama.

– Gle! – rekla je bratu. – Kako je lijepa ona gljiva sa crvenim šeširom. Nju ćemo također ponijeti!

– Ti se, zaista, ne razumiješ u gljive – reče joj brat zabrinuto. – Ta ovo je muhara, najgora gljiva otrovnica!

– A tako lijepo izgleda – djevojčica će razočarano.

I oni odoše. Ponijeli su vrganj i ciklamu koji su se tako opet našli zajedno.

Muhara se rasplakala od bijesa i boli i nije se više hvalisala kao prije. Postala je tužna i zamišljena sve dok joj jednoga dana ne reče mudri bor:

– Čemu tuguješ? Sve ima svoju svrhu. Ako je vrganj koristan, ti si lijepa. Svojom crvenom bojom i lijepim šeširom pridonosiš da naša šuma bude još ljepša. Zato ne plači!

O JEŽU, KORNJAČI I MORSKOJ ZVIJEZDI

– Napokon, evo ljeta! – objavio je veselu vijest stanovnicima mora obijesni dupin blistava vretenasta tijela kojim je spretno rezao valove.

– Napokon, evo ljeta! – najavili su kreštavim glasovima galebovi, ti neizbježni pratioci barki i brodova.

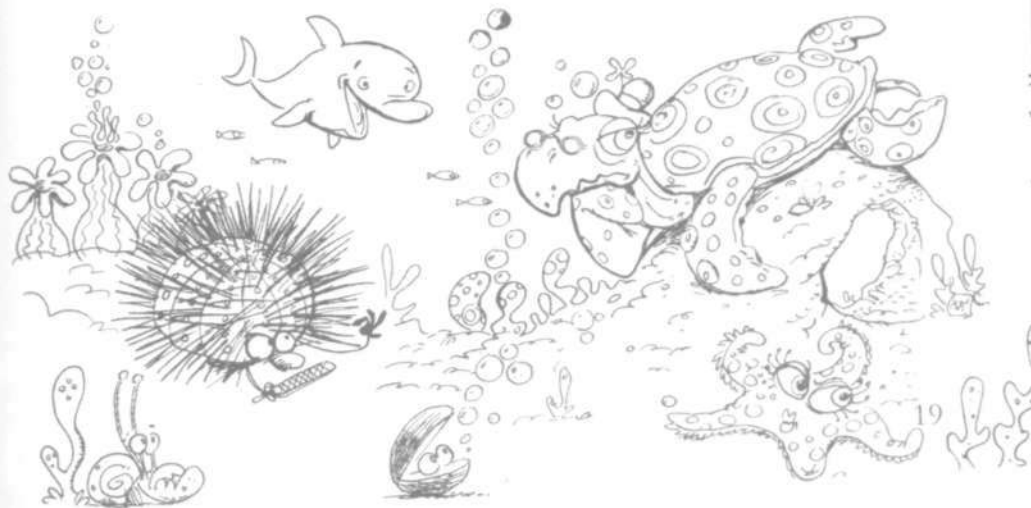
– Eto, stiglo je ljeto! – uzdahnuše alge, koralji, uhati klobuci, i čitav onaj svijet morskih dubina. Jer ljeti se uvijek nešto događa, onda ožive obale mora bezbrojnim kupačima, a površinom uvijek klize čamci, barke, sandoline i brodovi krcati veselim, nasmijanim putnicima. A i u moru se onda vrše neke posebne tajnovite pripreme o kojima možete tek ponešto saznati od brbljavih dupina – tih morskih sveznalica koji sa svojih dalekih putovanja uvijek donose vijesti o najnovijim događajima.

Tako su me dupini obavijestili da su se mnoge velike ribe u strahu pred lovcima posakrivale u skrovite morske dubine, da su se jastozi i morski rakovi zakopali dublje u mulj, da su školjke prionule

čvršće uza sive hridine i još mnogo, mnogo toga. Ali oni su mi ispričavali i smiješnu priču o ježu, kornjači i morskoj zvijezdi. Ovo troje sastalo se negdje u pjeskovitom plićaku i vijećalo o tome: tko od njih zaslužuje da bude morski kralj? Dupin je onuda prolazio, pa je sve čuo i zabilježio perajom na površini mora. Tko umije čitati njegove čudnovate znakove – može saznati mnoge zgrade stanovnika morskih dubina.

Dakle, mrzovoljni, okrugli morski jež ležao je u plićaku i oštio bodlje na kamenčiću. Pokraj njega spokojno je ležala morska zvijezda koja je upravo čekala da joj izraste peti krak. Malo podalje smjestila se i šutljiva stoljetna kornjača koja je upravo i započela ovu priču o morskom kralju.

– U moje doba – rekla je provirivši ispod oklopa – bilo je u ovom moru mnogo više reda. Sada, međutim, već svaki nadobudni račić misli da može zapovijedati. Ribe su postale neozbiljne, a jasnozi uobraženi. Već je, doista, vrijeme da se opet izabere novi morski kralj.

– Zanimljivo – reče nato jež koji je neprestano oštrio bodljike u nadi da će njima ubosti nekog neopreznog kupača – doista zanimljivo! Koliko ja znam, kraljevi su potpuno zastarjeli. Ono što je bilo dobro prije stotinu godina, nije dobro i danas. Ali, ako bi zaista trebalo izabrati kralja, onda mislim da ne bi trebalo mnogo dvoumiti. Tu sam ja, najbodljikaviji jež u čitavom moru. Već zbog toga, ako ne i zbog moje mudrosti, mene bi trebalo izabrati za kralja.

– Kakva umišljenost – upadne mu u riječ morska zvijezda koja se trгла iz svog mira. – Ti da budeš morski kralj? Običan, smiješni jež kakvih u moru ima na tisuće? Što ti uopće sebi zamišljaš? Čemu ti služiš? Da li se još ikad netko pametan divio morskom ježu? Što ti uopće znaš, osim ubadati svojim bodljikama? U moru postoji samo jedno stvorenje kojemu se svi dive, a to sam, naravno, ja. Prema tome, ako treba birati: nema dvoumljenja. Vladarica mora mogu biti jedino ja.

– Čudni stvorovi! – javi se sada kornjača i potpuno izvuče glavu ispod golemog oklopa. – Čudni, neznatni stvorovi! Ovdje leže u mulju i sebi koješta uobražavaju! Tko ste vi uopće? Prije stotinu godina niste ni postojali, a to je tek bilo doba moje prve mladosti. Vladar mora bio je tada golemi kit, koji je svojim repom mogao prevrnuti i najveći brod. Njegova dvorana za svečanosti i primanje bila je velika kao pravo пристаниште. Tlo je bilo popločeno sedefastim školjkama, a prijestolje mu je bilo od najljepših crvenih koralja. Drhtulje su se brinule za rasvjetu, a uhati klobuci za udobnost gostiju. Ježevima je bio ulaz u dvoranu najstrože zabranjen.

– A morske zvijezde? – javi se naša poznanica iz mulja.

– Pa morske zvijezde predstavljale su običan ukras. Nitko ih nikada u doba vladavine Kita Veličanstvenog nije pitao za savjet. Prvi ministri svemoćnog Kita bile su kornjače mojeg roda, od onog plemenitog koji potječe s otočja Galapagos.

– Zanimljivo! – reče jež, već dobrano razljućen. – Zaista zanimljivo! A sada vas molim, cijenjena kornjačo, da se maknete iz moga mulja i da nađete nekog drugog kome ćete pričati bajke o morskome kralju. Ja jednostavno nemam vremena – i jež nastavi ljutito oštriti svoje bodlje.

– Ah – reče nato morska zvijezda – vaše pripovijedanje me umara. Ovdje sam došla zbog svojeg petog kraka, da se u miru odmorim. Nikakav morski kralj nije postojao, a uostalom, što me se tiče ono što je bilo prije stotinu godina?

– Vi nemate smisla za umjetnost – javi se uto stoljetna kornjača. – Uostalom, ja trošim vrijeme uzalud. To se uvijek događa kad čovjek upadne u loše društvo. Ipak, kako bilo da bilo: morski kralj je postojao. Bio je to Kit Veličanstveni, a moj djed bio mu je prvi savjetnik. Prema tome, ako se u moru bude ikada birao novi morski kralj – ja imam sigurno najviše uvjeta.

I nakon toga kornjača se dostojanstveno odgega iz onog plicaka, a morska zvijezda i jež ostadoše bez riječi. Budući da su jedno drugome već sve rekli, mogli su zaista ugodno šutjeti.

Dupin je sve to zabilježio repom ili perajom, kako god želite, na svoju veliku radost. I još mi je dao jedan savjet: na moru se treba čuvati ježeva. Iako baš nisu kraljevi mora, ipak znaju biti vrlo neugodni.

ŠARENO DRUŠTVO

U malom plićaku uz morsku hridinu sastalo se šareno i neobično društvo: mrzovoljan okrugli jež, ribica koja se nadala da će još narasti, plašljivi morski rak, neugledni pužić i povelika uobražena bijela školjka.

Razgovarali su dugo i beskonačno, i prepričavali događaje prošlih dana.

– Život je dosadan! – reče mrzovoljno bodljikavi jež. – Nikako da ubodem nekog kupača, a ima ih ovog ljeta sva sila.

– Mene nikako da otkriju – doda školjka. – A tko zna što se krije u meni? Možda čak i zrno bisera! Ovdje gubim dane, a mogla bih blistati na vratu neke kraljice!

– A ja nikako da narastem – jadikovala je ribica. – Nije ugodno biti ovako sitan. Svaki čas prijete opasnost da me netko proguta...

– To će se ubrzo i dogoditi – reče jež koji je, po svemu sudeći, bio i zloban.

– Ni ja se ne osjećam dobro – reče pužić. – Kućica mi je malo oštećena, pa me uhvatio propuh i osjećam bolove u repu. Trebalo bi da pođem liječniku...

– Trice i kućine! – otrese se na njega umišljena školjka. – Ovako neznatno stvorenje i još se usuđuje govoriti o svojim bolovima! To je zaista previše! Danas se svašta nalazi u moru.

Pužić zašuti poražen, ali se uto javi plašljivi morski rak koji je sve dosad šutio.

– Draga prijateljice – reče on miroljubivo. – Nema smisla da ovako vrijeđate pužića. On je stanovnik mora kao i vi.

– Ali razlika je između njega i mene golema – reče uobražena školjka. – Zar se ikada u pužu našao biser?

– Što nam dokazuje da ga i vi imate? – odvrati rak koji se odlikovao oštroumljem. – Pokažite nam ga, pa ćemo vam vjerovati! Možda je u vama samo zrnce pijeska ili morskog mulja.

Na te se riječi ribica stala grohotom smijati. Školjka se strašno naljutila, ali što je mogla?

Nije znala plivati i zato je zadržano promatrala ribicu.

Uto se javi dostojanstvena morska hridina koja je vrlo rijetko govorila:

– Ne svađajte se i ne hvastajte! Ja sam najstarija od svih i stojim ovdje od pamtivijeka. Sjećam se vladavine prekrasnih crvenih koralja i sjećam se njihove propasti! Pamtim morska čudovišta strašnih glava, duga po nekoliko metara. Njih više nema, ona su izumrla. Ovamo gdjekad svrati moj znanac dupin koji putuje svim svjetskim morima i koji je najpametniji stanovnik mora. On druguje i s ljudima i s pticama i poznaje školjke koje u sebi nose biser. Ali on nije hvalisav, nego skroman, ugodan i nikada ne zaboravi kad se vrati s naporna puta posjetiti plićak i samotnu hridinu pokraj koje

je odrastao. Zato ne volim slušati vaše nemile svađe! Pričajte priče da mi vrijeme brže prođe, jer nije ugodno biti samo hridina o koju udaraju morski valovi.

To reče hridina i odmah ušuti, jer je po njenom mišljenju predugo govorila. Napričala se za cijelu godinu i sada je željela samo mir.

I malo društvanice bilo je umorno, pa nitko više ne progovori ni riječi.

Uto dođoše dječak i djevojčica koji odmah zapaziše školjku i pužića. U tren oka oni ih izvadiše iz mora i ponesoše sa sobom. Ostalo društvanice je spavalo, pa nije to ni zamijetilo. Jedino je to vidjela uvijek budna hridina, ali ona ne reče ni riječi.

BAJKA O DIVLJEM KESTENU

Bilo je to u davno, davno doba kad su svi kesteni bili jednaki. Nije bilo pitomih i divljih. Ali ipak, i među njima bilo je razlike. Jedan kesten bio je veći od ostalih. Zato se vrlo uobrazio.

– Ja sam stvoren za nešto bolje – umovao je. – Ljepši sam i pametniji od ostalih, trebalo bi da postanem car svih kestena: Kestenko Prvi Veliki.

Ali, kestenima nije ni u ono doba trebalo cara, pa ga tako ne okruniše. Kestenko Veliki nije bio zadovoljan. Nadimao se sve više, i, napokon, pao iz čahurice na zemlju. Pao je, zapravo, u neku kaljužu i pritom se sav uprljao. Ali, to ga nije smetalo. Vlaga je prodirala kroz njegovu koru, on je sve više bubrio i tako postajao sve veći. Uskoro je postao najveći kesten na svijetu, ali o tom nitko nije vodio računa.

Jednoga dana naiđoše dva dječaka. Dječaci su međusobno ipak vrlo slični, iako se u sitnicama razlikuju.

– Gle! – reče prvi. – Najveći kesten koji sam ikada vidio!

– He, he! Nije veći od bundeve! – nasmija se drugi.

Prvi dječak podiže Kestenka Velikog, razgleda ga sa svih strana, pa ga opet baci.

– Pih! – reče on – taj kestenje šupalj.

I dječaci nastaviše svoj put. Ali Kestenko Veliki strašno se uvrijedio. Postao je mrgodan, mrzovoljan, jednom riječju divlji. Kad je poslije zasnovao obitelj, iz nje potekoše divlji kestenovi.

Vremena se mijenjaju. Kestenka Prvog Velikog odavno više nema. A njegovi unuci i praunuci rastu u alejama i parkovima, prolaznicima na radost i veselje. Pitomi kesteni prže se na žaru i kuhaju u loncima. Djeca ih, naravno, vole!

Ali vole i stabla divljih kestenova koja svake godine prosipaju svoje okrugle smeđe plodove. Djeca i spretni očevi izrađuju od njih čudnovate čovječuljke, kolica, životinje, pa čak i vrtuljke. Svašta se može učiniti od divljih kestenova! Da to vidi Kestenko Prvi Veliki, sigurno bi napokon bio zadovoljan. Iako nije postao car.

NEVOLJE S KIŠOBRANOM

Pisac koji je stanovao u potkrovlju stare kuće, otvori prozor. Svježi zrak ispuni sobu, a s njim udoše i glasovi djece s dvorišta. Pisac pročačka lulu, nasloni se laktom na prozorsku dasku i slušaše razgovor koji je odande dopirao. Bio je pomalo radoznao kao i svi pisci, a osim toga, upravo je nešto govorila Mina, njegova prijateljica iz prizemlja koja se odlikovala bujnom maštom i promjenljivim raspoloženjima. Možda bi se za Minu moglo reći da je hirovita i os ebujna. Ona je ljeti oblačila debele zimske čarape i rukavice, a zimi je trčala gologlava po najvećem mrazu. Majka je očajavala i čak je i pisca pitala za savjet, ali on nije znao što da odgovori – samo je čačkao po luli i zagonetno se smiješio.

Mini su se uvijek više sviđale prijateljičine cipele nego vlastite, čeznula je za pletenicama, jer je upravo nosila kratku kosu, a rado bi svoje modre oči zamijenila za nečije crne. Više je voljela susjedovog mačka, iako je njen bio i nježan i umiljat. Mijenjala je bojice za sličice iz čokolada, marke za gume-žvakalice, gumbice za razglednice, razglednice za papirnate ubruse i tako dalje, i tako dalje. Piscu je nudila naslove priča u zamjenu za čokoladne bombone ili živu kornjaču za punjenu sovu koja je stajala na ormaru.

Takva je bila Mina.

Na proslavu njenog rođendana bio je pozvan i pisac kao susjed iz potkrovlja. Uostalom, bio je on zabavan čovjek, znao je ispričati nekoliko kratkih, veselih priča i zatim zašutjeti u pravi čas. Netko je donio knjigu, netko kutiju bombona, mnogi su donijeli cvijeće: ljubičice, ruže, karanfile, pa čak i jedan asparagus. Pisac je dugo razmišljao o svom daru i na kraju se odlučio za maleni, nježni kišobran modre boje s blijedožutim točkicama. Bio je to kišobran koji bi se u neko drugo doba nazvao suncobranom.

Piscu se kišobran učinio divnim. Da je nekim slučajem bio djevojčica, šetao bi s njim u Aleji breza i ogledao se u svakom izlogu.

Ovako ga je kupio Mini za rođendan.

Ona je pojela bombone, pročitala knjige i bacila cvijeće iz vaza kada se osušilo. Jedino je asparagus trajao, a još više modri kišobran koji je stajao u predsoblju i pozivao na šetnju. Isprva mu se Mina radovala i jedva čekala kišni dan da se podiči novim kišobranom. Međutim, jedna joj prijateljica reče, kao slučajno:

– Ove godine u modi su kišobrani sa šarenim cvjetićima. To je rekla moja starija sestra, a ona sve zna.

Zatim se javi i Braco, njen prvi susjed iz kuće s balkonom punim cvijeća:

– Ah, kako je dosadan taj kišobran! Kišne kabanice su mnogo praktičnije. S kišobranom samo problemi – moraš ga držati u ruci, a što onda sa školskom torbom?

– Držiš je u drugoj ruci – podsjeti Mina Bracu.

– To je nezdgodno – namršti se on. – Meni je jedna ruka uvijek potrebna. Moram podići kamenčić, kesten, gumb, kedu, deset dinara – nemaš pojma što se sve nađe na cesti!

I kao dokaz Braco izvrne svoj džep, a iz njega ispadoše razbijene naočale, naprstak, probušeni dinar, komad krede, čačkalica, olovka bez vrška, tramvajska karta i još mnogo toga.

Polako se, ipak, hladio Minin zanos za kišobranom. Sve ga je češće ostavljala u predsoblju usprkos kiši, sve je nemilosrdnije s njim postupala, a on je blijedio, gubio modru boju i bivao sve ružniji. Napokon, Mina odluči da ga izgubi.

„Braco ima pravo“, mišljaše ona, „kišna kabanica bila bi mnogo praktičnija. Osim toga, više mi se sviđaju crveni kišobrani.“

Prvi put ga ostavi u školi. Jedan kišobran stajao je razapet na hladnom betonskom podu gdje ga je Mina olako „zaboravila“. Ali tri brata, tri bjeloglava nemirnjaka od kojih je svaki bio u drugom razredu, pronađoše kišobran u trenutku i slavodobitno ga donesoše Mini koja im se kiselo nasmiješi.

– Hvala – reče im hladno. – Nije trebalo toliko juriti. Imam ja mnogo kišobrana. Jedan više ili manje, nije važno.

Dakle, taj pokušaj nije uspio. Mina ga drugi put smišljeno „zaboravi“ na obližnjem dječjem igralištu. Ogledala se lukavo na sve strane i zatim ga u jednom trenutku skrrije u gustu zelenu travu živice. Ali opet nije imala sreće. Kišobran je pronađen još istoga dana. Donio ga je osobno čuvar parka, veseli čičica sijede kose koji je u slobodno vrijeme proučavao život vrabaca, pa su ga zato nazivali „vrapčjim carem“. Imao je oštro oko usprkos starosti i odavno je zamijetio Minu i njen čudesni kišobran. Nije, naravno, znao da je ova ljupka stvarčica pala u nemilost mlade gospodarice, pa je sav sretan pozvonio na vratima Mininog stana. Otvorila je mama i prihvatila kišobran:

– Hvala vam, mnogo – reče ona. – Ne znam što je to s mojom kćerkom. Postala je vrlo zaboravljiva.

Zatim mama i „vrapčji car“ popiše crnu kavu, a kad se Mina vratila iz škole, u predsoblju je već čekao neuništivi kišobran, blaga i bezazlena izgleda.

„Ovo je već previše“, mislila je ona. „Sve se urotilo protiv mene i ja neću nikada dobiti kišnu kabanicu.“

Mina „zaboravi“ kišobran u kinu, kazalištu i čak u autobusu. Ali, uvijek bi to netko primijetio i požurio da preda kišobran vlasnici.

Neki ljubazni kondukter zakočio je cijeli promet zbog želje da vrati kišobran „jadnoj“ djevojčici. Putnici zloćudna izgleda, uvijek spremni na svađu, rogoborili su zbog prekida vožnje, ali kad shvatiše o čem se zapravo radi, odmah umuknuše. Ljudi su, čini se, blagonaklono raspoloženi prema djeci koja gube kišobrane.

Mudri pisac koji je stanovao u potkrovlju i često pušio lulu nalakćen na prozorsku dasku, brzo je shvatio da njegov rođendanski, brižno odabrani poklon nije zadugo obradovao Minu. Ali nije se zbog toga ljutio. Čak, štoviše, pozvao je jednoga dana u cirkus i Minu i tri bjeloglava brata iz susjedstva.

Cirkus ostaje nešto posebno. Ljudi su izmislili mnoge divne stvari, ali stari dobri cirkus uvijek je velik doživljaj za svu djecu na svijetu. Pisac, Mina i tri bjeloglava brata, uredni, počesljani, u svečanim odijelima zauzeše mjesta tik uz cirkusku arenu i blažena izgleda promatrahu sve što se na njoj zbivalo. Slonovi su koračali uzdignutih surli, konji dotrčaše u galopu tjerani vještim jahačima, hrabri krotitelji izvodili su neviđene majstorije s lavovima, veliki smeđi medvjed plesao je tango dok su majmunčići vozili bicikle. Usred predstave dva lakrdijaša razapeše čelično uže i najaviše sljedeću točku – ples djevojčice na žici. To je stara, ali primamljiva točka. Izvodi se otkad je svijeta i cirkusa...

Glazba utihnu, u gledalištu zavlada tajac, a na žici se pojavi nježna djevojčica u kratkoj suknji i srebrnim papučicama. U jednoj je ruci nosila (ah, kako se začudila Mina) ljupki kišobran modre boje, koji joj je očigledno služio kao pomoć za održavanje ravnoteže. Tri bjeloglava brata raskolačiše oči i pogledaše Minu:

– Pogledaj – rekoše gotovo jednoglasno. – Pa, ona ima tvoj kišobran!

Pisac se smijao.

– Neće biti tako – reče on. – Čini mi se da sam Minin kišobran posljednji put vidio utaknut u šuplje drvo na našem dvorištu. Sigurno ga je zaboravila!

Mina pocrveni, ali to srećom nije nitko primijetio, jer su svi promatrali spretnu djevojčicu na užetu. Ona se lako prošetala s jednog kraja na drugi, zamahnula kišobranom kao padobranom i našla se na tlu. Gledaoci su pljeskali, tri bjeloglava brata zviždahu od oduševljenja.

– To nije pristojno! – reče im Mina ljutito.

Najradije bi odmah odjurila do dvorišta da provjeri što se u međuvremenu dogodilo s njenim kišobranom. Bilo je to posve nevjerovatno! Zar kišobrani služe i u ovako divne, neobične svrhe? Osim toga, pisac je, znači, sve znao. Ispričat će mami kako je okrutno postupila s njegovim poklonom. Ovako, da je bila mudrija, mogla je i sama pokušati s vježbanjem na užetu. Kakva bi to bila predstava! Gotovo kao u pravom cirkusu.

Zanesena u misli Mina dočeka kraj programa. Kao što je uobičajeno, u cirkuskoj areni pojaviše se svi koji su sudjelovali u izvedbi na čelu s direktorom koji se smiješeći klanjao. Ponovo je vidjela goleme slonove, brze konje, majmunčiće na biciklima, krotitelje zvjeradi, šareno odjevene lakrdijaše s lažnim nosovima i,

naravno, ljupku plesačicu na žici koja se nije odvajala od svog kišobrana. Svi se pokloniše, a glazba zasniva koračnicu. Gledaoci polako napuštahu drvene klupe pod velikim šatorom.

Vani je već bio mrak. Tri bjeloglava brata raspravljahu o čarobnjačkim trikovima. Zatim pokriše glave kapama. Iznenada se, naime, spustila kiša. Nije to bilo nikakvo čudo. Dan je bio i odviše topao. Pisac izvadi iz unutrašnjeg džepa kockastog kaputa svoj kišobran savijen u futrolu. Mina nije progovorila ni riječi. Uostalom, što da još kaže? Pokisnut će svakako, ali to je bila najmanja nevolja. Uto je pisac potapša po ramanu.

– Slušao sam danas prognozu vremena na radiju – reče on Mini. – Bilo je to prije odlaska u cirkus. Meteorolozi su najavljivali kišu, pa sam za svaki slučaj ponio i tvoj kišobran. Možda će ti poslužiti... – Iz nekog skrivenog zakutka svog širokog kockastog kaputa pisac izvuče i Minin kišobran. Otvori ga, razapne i njegova modra boja pokaže se u svoj svojoj ljepoti. Zatim ga preda iznenađenoj Mini.

– Oh – rekoše poslije neki radoznali prolaznici. Zar to nije ona mala plesačica na žici?

I tako je povorka s piscem na čelu stigla kući. Tri bjeloglava brata odjuriše na večeru, a Mina reče piscu:

– Nikad više neću zaboraviti kišobran. Sad tek vidim kako je to divna stvar.

– Da – reče pisac. – To su ti morali reći drugi. Ali dešava se tako i odraslima. Samo ne zaboravi – glavna je namjena kišobrana da nas štiti od kiše. Što se tiče žice – možeš pokušati – ja ću svakako doći na predstavu.

VELIKI I MALI SLON

Mali slon bio je svijetlosive boje, imao je dva velika klempava uha, ružičaste tabane i dugu, prkosno izvijenu surlu. Obitavao je u dječjoj sobi gdje je na polici s igračkama zauzimao počasno mjesto.

Mali slon bio je Majin ljubimac. On je s njom razgledavao slikovnice, slušao priče na radiju, gledao televiziju. Mali slon imao je crne, oštre oči. Oko kratkog vrata Maja mu je svezala modru vrpču. Tako je pomalo nalikovao na mačića. Ali samo izdaleka.

Jednog nedjeljnog poslijepodneva tata je završio čitanje novina, popravio naočale i pogledao kroz prozor:

– Divan dan – reče on. – Kao stvoren za šetnju ili čak posjet zoološkom vrtu.

Maja se odmah složila s njim. Začas su bili spremni: tata u laganom ljetnom odijelu s fotografskim aparatom prebačenim preko ramena, Maja u novoj haljinici s velikom vrpcom u kosi i malim slonom u ruci.

– Što? – začudi se tata. – Zar s nama ide i mali slon? Bolje bi bilo da ga ostaviš kod kuće. U zoološkom vrtu vidjet ćeš pravog, velikog slona, stotinu puta većeg od tvoje igračke.

– Ali, tata – odgovori Maja – pa upravo zbog toga vodim sa sobom malog slona. Neka i on vidi kako izgleda pravi, veliki slon. Sigurno će se tome radovati.

Tata slegne ramenima, uzme Maju za ruku, ona opet čvršće stegne svog ljubimca – malog slona, pa svi troje krenuše prema zoološkom vrtu.

Kad je društvo veselo i zadovoljno, putovanje brzo prođe. Tata, Maja i mali slon stigli su dobro raspoloženi na cilj. Šetali su tamo i razgledavali razne zanimljive životinje.

Strašni lav dosađivao se na ljetnom suncu i tjerao repom muhe. Izgledao je, zapravo, vrlo dobroćudno. Sjeverni medvjedi, sustali od vrućine, svakog trenutka hladili su se u svom bazenu i poslije odmarali na kamenju, sličnom santama leda u njihovom dalekom zavičaju. Otmjeni paunovi šepurili su se stazama, rode stajale dostojanstveno na jednoj nozi, a pelikani golemim kljunovima brčkali po jezeru i plašili žabe na listovima lopoča. Vidjeli su i krokodila, potpuno nepomičnog u vlažnom pijesku, smijali se obijesnim šalama nemirnih majmuna koji su privukli najveću pažnju posjetilaca, čudili se igličastom dikobrazu, pomilovali devu – automobil pustinja, s divljenjem promatrali crnu panteru, divnu i okretnu...

Ipak, Maja se najviše obradovala kad je napokon ugledala velikog slona, sivog, mirnog, hrapave, izbrazdane kože, sitnih očiju i duge pokretne surle.

– To je, dakle, pravi veliki slon – reče ona. – Mali slon je ljepši, njegova koža je baršunasta, a oči su mu veće i sjajnije. Ipak, tata, oni jako nalikuju jedan na drugoga, zar ne?

– Naravno – smijao se tata. – Vrlo su nalik, samo što velikog slona ne bi mogla smjestiti na policu s igračkama.

– Gdje žive veliki slonovi? – upita zatim Maja gledajući velikog slona koji je vještim pokretom surle stavio u usta kocku šećera.

Tata pogleda pločicu na ogradi nastambe velikog slona.

– AFRIKA – pisalo je na njoj.

– Evo – reče tata – ovaj ljepotan potječe iz Afrike, ali ima ih i u prašumama Indije i na Borneu. Jadni slonovi, bili su uništavani zbog svojih skupocjenih kljova. Zato ih sada, nažalost, ima vrlo malo.

– Šteta – reče Maja zamišljeno i postavi svog malog slona uz golemu, snažnu nogu velikog slona. – Tata, slikaj ih ovako za uspomenu – zamoli zatim.

Bio je to lijep prizor: veliki slon, golema, stara i dostojanstvena životinja mudrog izgleda, široke glave, moćnog tijela na stupastim nogama i mali slon – baršunast, nježan i nepomičan – igračka iz dječje sobe. Do njih djevojčica sa vrpcom u kosi, ozbiljna, pjegava lica, prćastog nosića i modrih očiju u boji vedrog ljetnog neba.

Neki se prolaznici zaustaviše. Tata škljocnu aparatom i reče:

– Gotovo!

Bilo je vrijeme da se pođe kući.

Poslije tjedan dana fotografija je bila gotova. Tata se njome ponosi, smatra je vrlo uspjelom. Maja je sretna, pokazuje ju svojoj prijateljici i tumači:

– Nemam velikog slona na polici za igračke, ali ga je zato tata uhvatio, ovdje na slici.

LONAC I POKLOPAC

U kuhinjskom je ormaru na vidljivu mjestu stajao stari, dobroćudni lonac. Već godinama majka je u njemu kuhala juhe, meso i razna variva. Ali jednoga jutra, kad je upravo htjela staviti u nj meso za govedsku juhu, opazi da je nestao poklopac. Svud ga je tražila. U kuhinji, smočnici, pa čak i u kupaonici. Ali nigdje ga nije bilo. Pokrila je lonac jednim drugim, mnogo većim poklopcem koji mu nikako nije pristajao, i ostavila ga na štednjaku.

Čim je majka izašla Iz kuhinje, podigla se graja. Drski tanjuri povikaše:

– Lonac nema poklopca! Lonac nema poklopca!

Svi su prihvatili tu rugalicu. Čak je i mala soljenka povikala:

– I ja imam poklopac. Doduše s rupama, ali to ništa ne smeta.

To je nešto posebno! – I sva ponosna okrene se vrcu koji je stajao do nje: – Jeste li ikada vidjeli poklopac s rupama?

Jadni je lonac stajao i dalje na štednjaku, pokriven prevelikim poklopcem. On je tužno šutio i razmišljao gdje je nestao njegov poklopac.

Uto se javi stari čajnik koji se upotrebljavao samo u svečanim prigodama.

On reče vrlo mudro:

– Posljednji put kad se slavio Bracin rođendan, kazao je njegov stari djed: „Svaki lonac ima svoj poklopac.“ Prema tome, kakav si ti lonac, kad više nemaš poklopca? Ti više uopće i nisi lonac.

– Ja sam lonac, i to dobar – poviče siromašak sa štednjaka. – Idem tražiti svoj poklopac i neću se vratiti bez njega.

I lonac pojuri sa štednjaka zbacivši sa sebe preveliki poklopac. Juha je ključala u njemu, ali on se nije nato obazirao.

– Stani, lonče! – vikali su tanjuri za njim, jer im je sada bilo žao što su mu se rugali.

– Razlupat će se! – uplašio se stari čajnik.

– Ta on nije od porculana kao ti – rekla mu je soljenka.

I tako se lonac otputio u svijet. To mu je bilo vrlo teško, jer se nikad nije maknuo iz kuhinje. Silazio je mučno niza stepenice, a juha se prolijevala. Kada je stigao do dvorišta, ogledao se po njemu začuđeno:

– Gle, kako je svijet velik!

Ali tamo u dnu dvorišta, na povećoj hrpi kamenja, opazio je neku poznatu crvenu stvar.

– Oh, pa to je, sve mi se čini, moj poklopac – i najbrže što je mogao on odskakuta do tog mjesta.

Bio je to, zaista, njegov crveni poklopac. On je spavao, a na njemu je ležalo veliko gušče pero. Lonac ga ljutito prodrma.

– Kako te nije stid? Smjesta ustani i pođi sa mnom!

Poklopac se polako budio i sanjivo ga gledao.

– Oh, pa to si ti, moj dragi lonče! A ja sam, eto, bio s Bracom u velikom okršaju. On me upotrijebio kao štit.

– Jadni poklopče! – poviče lonac. – Nisu li te možda ozlijedili?

– Ni najmanje – odgovori poklopac koji se potpuno razbudio. – Čvrsto sam i solidno građen – reče tada ponosno i strese sa sebe gušće pero kojim su se gađali u toj velikoj borbi. – A sada hajdemo! – I poklopac skoči opet na svoje mjesto, pa se lonac i on otputiše kući.

U kuhinji je majka, sva zdvojna tražila lonac i juhu. Braco je morao poći u školu, a ručka je nestalo.

Uto se, na sreću, lonac pojavio. Ipak, bilo je još dosta juhe u njemu. Tanjuri se zabezeknuše, a stari čajnik kihne od čuda.

Samo je Braco mudro šutio i brzo gutao svoju juhu.

POZIV NA ČAJ

Pisac je već tjedan dana ležao u krevetu. Sobica u kojoj je stanovao bila je neugledna, ali udobna. Pisac nije imao mnogo namještaja; samo starinsku postelju, otrcani naslonjač, trbušastu peć, pisaći stroj i izrezbareni ormar na kojem bi zimi obično bile poredane mirisave jabuke.

Piscu se činilo da su ga svi zaboravili. Nitko nije zvonio na njegova vrata, nitko mu nije bacao kamenčiće o prizemni prozor, nitko mu nije pisao. Pisac je živio sam, ali ipak, imao je nekoliko prijatelja. No, sad kao da su se i oni izgubili. Približavali su se praznici i svatko je jurio za svojim poslom, nitko nije imao vremena za razgovore i posjete bolesnicima. Sve je obuzelo neko užurbano, napeto i čudno raspoloženje kakvo prethodi samo velikim praznicima u kojima svi sudjeluju.

Pisac je bolovao od jače prehlade i čelo mu je pomalo gorjelo u vrućici. Vani je živo i brzo protjecao život, ulicama su stalno promicale gomile ljudi, izlozi su blještali lažnim nakitom, pa i prve pahuljice snijega zalepršale nad gradom poljepšavajući ovu sliku, ublažavajući njenu oporost.

U sobici je bilo sumračno i pro hladno. Obrisi pojedinih predmeta tonuli su u mekoću i tamu; pisac je tužno zurio u neku točku na stropu, blaga svjetlost prodirala je u ovaj sićušni kutak velegrada. Tišina je bila potpuna i nesnosna. Pisac zaželi nekog miša koji bi mu barem grickao papuču ili mačka koji bi divno pristajao uz trbušastu peć. Ništa od svega toga. Zimi nema muha, pa je mir bio gotovo bez zvuka. Baterije piščeva tranzistora pregorjele su još prije tri dana pa je on tako čamio u sobici, obuzet strepnjama, lišen vijesti, govora i glazbe.

U tom zloslutnom, napregnutom muku, iznenada netko zakuca. Zelena vrata piščeve sobice odškrinuše se oprezno i dok je pisac grozničavo buljio u polumrak – na tamnoj pozadini stubišta ukaza se okrugla, sitna glava nekog neznanca.

– Dobar večer – reče taj vedro i jednostavno, umirujuće. – Nadam se da sam došao na pravo mjesto – doda ogledavši se po sobici nakon što je zatvorio vrata. – Dobio sam, naime, POZIV NA ČAJ!

Neznanac se kretao gipko i nečujno kao da hoda u pustanim papučama. Iz sićušnog, nježnog lica gledala su u svijet dva smeđa, plamteća oka kao dva nepresušna vrela radosti.

Soba odjednom zablista. Neznanac dugim prstima dodirnu trbušastu, napola ugaslu peć i ona proplamsa. Naslonjač se ozari prvobitnim, zagasitim i mekim bojama. Izrezbareni ormar škripnu prijateljski, kao u pozdrav. Pisac, uznemiren, uspravi se u krevetu i začuđeno reče neznancu:

– Ja nisam poslao nikakav POZIV NA ČAJ. Već tjedan dana ne izlazim iz kuće. Bolestan sam. Čak mi se čini da čaja i nema.

Neznanac zavuče ruku u čup koji je stajao do pišćeva pisaćeg stroja i izvuče odande pregršt mirisavih, raznovrsnih listića. Ukopča električno kuhalo, otvori slavinu u zidu nad napuklim umivaonikom, otkrije lončić na polici ormara i vještim, skladnim pokretima pripremi sve što je potrebno za čaj.

– Slušajte – reče on piscu prijateljski – uz čaj su potrebni i gosti, zar ne? Kako bi bilo da pozovem nekolicinu?

Pisac slegnu ramenima. On je bio toliko zapanjen da se više ničemu nije čudio.

Neznanac kimnu dobroćudno svojom okruglom, sitnom glavom na kojoj je spokojno počivala izlizana francuska kapica. On otvori zelena vrata pišćeve sobice i pljesnu tri puta rukama kao na sajamskim čarobnjačkim predstavama. U sobu najprije uđe golem crni mačak žutih očiju i sklupča se nemarno uz toplu, plamteću peć. Zatim uđoše tri snjegovića sa cilindrima na ledenim glavama, ukočena držanja. Oni stadoše uz prozor na kojem je iznenada procvale polje bijelog cvijeća – kruti poput vojnika. Na kraju, uđe i sićušna starica ogrnuta šuštavom pelerinom u boji suha lišća. Lice joj je bilo prozirno i svijetlo.

– Vaša krhkosti – reče joj onaj neznanac s poštovanjem – pozvani ste na čaj jednom piscu. To je najljepše što vam se moglo dogoditi prije vašeg skorog odlaska. On će vas upamtiti, a možda i nešto zabilježiti o vama.

– Još dva dana – reče starica. – Još raspoložem samo sa dva dana. Što se može učiniti u ta dva kratka dana?

– Mnogo veselja, mnogo radosti – nasmiješi se opet onaj čudesni neznanac, tanak i pokretan poput stabalca mlade breze, nemiran poput vjetrokaza. – Otvorite sve zalihe svoje vedrine i obijestite! Okitite ulice smijehom i ledenim perjanicama! Ukrasite krovove kuća i zvonike crkava najčudesnijim ogrtačima! Sklopite savez s vjetrom, snijegom, injem i oblacima! Budite hrabri i veličanstveni! Budite dostojanstveni i ljupki!

Dok je to neznanac govorio, pisac je polako tonuo u san, modar i dubok, miran i lijep, načičkan bijelim snjegovićima i zelenim, travnatim čovječuljcima koji su se borili za prevlast.

On se tako neopazice približavao kraju Stare godine koja je sjedila u njegovu naslonjaču i milovala nježnom rukom usnulog mačka pijuću pritom polako čaj. Sobica je bila svečana i vedra, sve je obuzelo neko radosno iščekivanje. Neznanac brižno dotaknu čelo zaspalog pisca i zatim šapatom reče:

– Sve je u redu. Nema više vrućice. Do Nove godine bit će opet i zdrav i veseo. Ako bude dobro raspoložen, možda će nam ponovo poslati POZIV NA ČAJ.

Neznanac polako odškrinu zelena vrata pišćeve sobice i nečujno iščekuju, onako tanak i gibak poput nemirnog traka sunčane svjetlosti.

KOJI JE DAR LJEPŠI

– Eh, nemate pojma – reče dobroćudni medvjed okrugle glave, izrađen od tamnožutog baršuna – kako igračke znaju biti uobražene. Svaka misli da je upravo ona najljepša i najprikladnija za dar.

Prije no što sam došao na ovu udobnu počivaljku, živio sam u velikoj prodavaonici i sjedio sam, bez pretjerivanja, na počasnom mjestu između dvije lutke.

Iznad moje glave uvijek je zvrndao neki srebrnastobijeli limeni avion, malo podalje stajale su dvije sestre – gumene lopte, ali pažnju djece najviše je privlačio šareni vrtuljak koji se stalno okretao, okretao i okretao. Bio je upravo neumoran. U pozlaćenim kočijama sjedile su ukočene lutke i namrgođeni patuljci koji se nikad nisu smiješili. Djeca su ih promatrala dugo, priljubila bi obraze uza staklo kao da ga žele progutati i uzvikivala obradovano: „Eto, prošao je patuljak sa crvenom kapom!“, „Eno bijelog slona na kojem jaše smeđi majmuncić u zelenom prsluku!“, „Sada će proći

ona uobražena lutka!“ – Djeca su se tako zabavljala i promatrala vrtuljak, a mi ostali bili smo u njegovoj sjeni i nitko nas, zapravo, nije ni primjećivao.

Dvije lutke između kojih sam sjedio, mrzile su vrtuljak i govornice o njemu s prezirom.

– Njegova konstrukcija je posve obična – reče jedna koja je uvijek govorila francuski, dakako, iz otmjenosti. Druga ne reče ništa, tek zaklopi guste trepavice kao od silne dosade, a to je po njenu mišljenju djelovalo još otmjenije. Limeni avion zvrndao je nad mojom glavom svoju uvijek istu pjesmicu: – Ja sam nedostiživ! Ja sam nedostiživ! – Ali to nitko nije opažao.

Dvije gumene lopte stalno su nešto šaputale. Bile su to sestre blizanke i teško ih je bilo razlikovati. Išle su u školu, jedna umjesto druge, a učiteljica, stara nogometna lopta s naočalima, nije to baš uvijek primjećivala. No, ti podvizi nisu im mnogo koristili jer je tako svaka naučila čitati samo polovicu abecede. Zato je prva lopta moje ime uvijek čitala ED, jer nije uspjela naučiti M i O, a druga lopta nazivala me MO, jer nije uspjela svladati prvu polovicu abecede. Kakve su sve riječi ispadale na taj način, možete i sami zamisliti. Lopte su mi se zato činile pomalo glupima, a ima li i među djecom takvih đaka – to ne znam.

Međutim, za moju priču to i nije važno. Rekao sam već da su igračke u izlogu bile ljubomorne na vrtuljak, jer on je privlačio svu pažnju prolaznika. Zato su moje dvije susjede lutke skovale strašan plan. Crnokosa se obratila na francuskom jeziku džepnom nožiću koji je također bio u izlogu, doduše, malko po strani, svojim najmedenijim glasom: – Prekrasni i najljepši među svim džepnim nožićima! Tvoj oklop je od sedefa, a krije najoštrije sječivo koje je ikad postojalo, otkada je svijeta i džepnih nožića. Bi li htio, onako,

malo, za zabavu svima nama, izbosti onaj odvratni šareni vrtuljak koji se povazan okreće, okreće i okreće? Hoćeš li?

Mi, medvjedi od baršuna, znamo sve ljudske jezike pa tako i francuski. Ali džepni nožić nije znao. Glupo se zacerekao: – He, he, he! – I nije se ni pomakao s mjesta.

Otmjena lutka duboko je uzdahnula i s očajem pogledala svoju plavokosu prijateljicu. A zatim su odšetale do blizanki – dviju gumениh lopti.

– Dobar dan! – reče plavokosa lutka važno. – Kako ste?

– DO-BRO! – odgovoriše gumene lopte slog po slog.

– E, ako je tako – nastavi plavokosa – onda pođite s nama k onom dosadnom i glupom vrtuljku. Mi ga želimo srušiti!

– IZ-VAN-RE-DNO! – rekoše gumene lopte, mada u stvari (u to sam čvrsto uvjeren) nisu razumjele baš ništa.

I otkotrljaše se prema vrtuljku. A ja, onako iz radoznalosti, a možda i iz puke dosade, pođoh polako za njima – korak po korak.

Međutim, na moje zaprepaštenje, više nitko nije gledao vrtuljak. Pred izlogom je stajala gomila djece koja su sva govorila u isti mah.

– Gle, medo koji sam hoda!

– Ah, to je neki trik! Sigurno je na pokretni mehanizam, pa ga treba navijati – objasni stručno neki srednjoškolac.

– Ali lopte ne mogu biti na ključ!

– A ni lutke! Pogledaj kako razgovaraju!

I lutke su doista razgovarale sa svojim neprijateljem – vrtuljkom. Ali sve je bilo drugačije nego što su predviđale. Kada su došle u blizinu vrtuljka, on se zaustavio i rekao im ljubazno srebrnastim glasom:

– Želite li se, možda, provozati?

Na ovako primamljivu ponudu lutke nisu mogle ništa ružno odgovoriti. Malo su se u prvi mah zbunile, a onda su odvratile:

– Oh, da! da! Svakako! Upravo smo zbog toga došle.

A vrtuljak upita ljubazno lopte:

– I vi također?

Gumene blizanke zahihotaše:

– He, he, he! Kako da ne!

Tada šareni vrtuljak zaustavi svoje pozlaćene kočije, crne konje i bijele slonove, pa se obrati meni:

– Ako vam je po volji – provozajte se.

I provozali smo se. Jahao sam na bijelom slonu pokraj majmunčića u zelenom prsluku. Dvije lutke vozile su se u pozlaćenim kočijama. Nasuprot njima nasmijane lopte. Čak se i uvijek namrgođeni patuljci nasmijaše – toliko su bile smiješne.

Jedino je limeni avion zvrndao i nije opazio ništa od onoga što se zbivalo.

– Ja sam nedostiživ! Ja sam nedostiživ! – pjevao je svoju jednoličnu pjesmicu. A pred izlogom stajala je gomila ljudi. Bilo je djece, ali i odraslih. Mi smo se vozili, vozili i vozili – do u kasnu noć. A ujutro dođoše u dućan kupci. I mi se svi polako razidosmo po svijetu.

Ako pokloniš starom čovjeku golemi vrtuljak, što to vrijeđi? On mu se možda i neće obradovati. Jer, stari ljudi obično ne podnose vožnju vrtuljkom. Zato je vrtuljak kupila upraviteljica jednog dječjeg vrtića. Što će biti dalje – to pogađate i sami. Tek, vrtuljak je došao na svoje pravo mjesto.

I lutke su došle na pravo mjesto. Kupile su ih dvije mame za svoje djevojčice. A da je bilo obratno, da su djevojčice kupile lutke mamama, nekako, mislim da ne bi bilo pravog veselja.

Gumene blizanke razdvojiše. Svaka lopta dođe u svoju kuću, a kako su bile poklonjene đacima, to svaka od njih sad uči drugu polovicu abecede.

Medo je, kao što priča kaže, završio na Sekinoj počivaljci. A može li biti udobnijeg mjesta za jednog medvjeda od tamnožutog baršuna?

Zato, nikad ne pitajte koji je dar ljepši. Jer svaki je lijep ako dođe na pravo mjesto i obraduje onoga kome je namijenjen.

ZIMSKA BAJKA

– Dugo smo čekali zimu – reče Braco svom smeđem medvjedu koji ga je strpljivo pratio u svim pustolovinama. – Hajde da je potražimo!

Braco navuče na glavu vunenu kapu, omota oko vrata šal i obuje gumene čizmice. Zatim, pomno zakopča svoj zimski kaput, jer tko odlazi tražiti zimu, mora biti dobro odjeven. S medom pod rukom, uputio se u svijet.

– Sretan put! – poviče im limeni pijetao s krova. Prozori zatreptaše golemim kopcima. Novinski kiosk na uglu obrne se nekoliko puta oko sebe. Činio je to češće, ali, eto, nitko nije primijetio. Neka baka istrese s balkona prašnjavu krpu. Inače, ništa se nije desilo.

Braco i medo napredovali su prema sjeveru. Nije bilo poteškoća, jer Braco je odavno znao da se sjever nalazi nasuprot jugu, a na jugu je tekla velika, široka rijeka. Dakle, moralo se ići što dalje od rijeke prema okruglom brdu koje se uzdizalo nad gradom.

Vjetar sjevernjak povukao je medvjeda za uho i zazviždao kroza zube svoju omiljenu pjesmicu. Trčao je ulicom u nevidljivim čizmama i otresao inje s drveća. Kad bi mu ta igra dosadila, sakrio bi se u neki dimnjak ili spilju da se odmori. Bilo je to uvijek kratkotrajno.

Snjegović se klizao nizbrdo u gumenim kaljačama. Umjesto metle čvrsto je držao starinski otmjen štap.

– Dobar dan! – pozdravi ga ljubazno Braco kad ga je spazio.
– Da li nam vi donosite zimu?

Ali snjegović je, čini se, bio šutljiv, a osim toga klizao se tako brzo i silovito da nije imao vremena za ćaskanje. Braco slegne ramenima, stegne još čvršće medvjeda pod ruku i krene naprijed dugim koracima.

Približavali su se okruglom brdu i već su izdaleka zapazili da ono ima veliku bijelu kapu na vrhu. „Odande je došao snjegović“, pomisli Braco.

Uto mu posve sićušna pahuljica padne na rukav. – HUUU! – zašišta sjevernjak poput parne lokomotive i pokuša odnijeti kapu s Bracine glave. Ali, ona se nije dala.

Pahuljice su slijetale jedna za drugom na zemlju, sve brže i brže, sve gušće i gušće, utrkivale se međusobno, vrtjele ukrug i obijesno zadirkirivale. Odjenule su u bijelo Bracu i njegova među tako da se nimalo nisu razlikovali od snjegovića. „Ha, napokon, ovo je prava zima!“, pomisli Braco zadovoljno. „Kako smo je brzo našli. Sutra valja skinuti saonice s tavana i otići na sanjkanje. Napokon!“

I Braco nastavi koračati prema brdu, iako se već mračilo. Pahuljice su postajale sve veće i krupnije, a putovanje sve teže i napornije. Medo se tad javi umiljatim glasom:

– Vrijeme je da se vratimo! Našli smo zimu nadomak grada i sutra će sigurno biti u svakom dvorištu. Požurimo kući da svima

javimo veselu vijest! Objavit ćemo dolazak zime i ujedno ćeš ti, Braco, popiti svoje toplo mlijeko koje te sigurno već čeka.

Tako je govorio ozbiljni, smeđi medvjed, iskusan u postupanju s djecom, jer usprkos svemu, Bracu još ne bismo mogli ubrojiti u odrasle, iako se on s tim ne bi nikad složio.

Vjetar sjevernjak stvorio se odnekud i zavitlao svom snagom. Okrenuo u trenutku Bracu za pola kruga i nije ga više puštao iz svojih ledenih šaka. Puhao mu je svom snagom u leđa i Braco je napredovao polako natrag, prema gradu, iako to uopće nije htio. Bilo je to vrlo mudro, jer je snježna mećava postajala sve jača, a pahuljice su tvorile čvrst oklop oko Bracina ogrtača. Čak je i medvjedu postalo hladno.

– Potrčimo prema gradu! – savjetovao je tad medo, kojeg nikako ne bismo smjeli smatrati isključivo igračkom.

Oni potrčāše, a vjetar im je pomagao, jer je stalno puhao u leđa.

Uskoro su stigli u grad i, zaista, mogli su ustanoviti da je zima bila brža od njih. Svi krovovi dobili su već bijele kape, a grane drveća kao da su bile posute šećerom.

Kiosk na uglu neprestano se okretao. To su čak primijetili i odrasli.

– Čudnovata pojava! – kimali su glavama i trljali oči.

– Čemu se toliko raduješ? – upita ga Bracin medo.

– Pogledaj ovaj plakat! – ponosno se isprsi valjkasti, dobroćudni kiosk. – Zar nije veseo?

Braco pogleda, a medvjed mu pročita natpis. Braco još nije išao u školu, ali to je valjalo reći na početku priče. Na plakatu je pisalo velikim slovima:

DANI DJEČJE RADOSTI VESELA IZNENAĐENJA U LUNA-PARKU

– Oho! – reče Braco – požurimo kući, jer to moram ispričati mami. Hvala na obavijesti! – kimnuo je kiosku i već nestao iza ugla.

Prozori opet zatreptaše golemim kopcima. Uskoro, Braco je već sjedio u toploj sobi i pio mlijeko. Medvjed je sjedio do njega u naslonjaču. Činio se umoran, ali zadovoljan.

DJEDOVE PEĆI

Njih je bilo dvanaest i sve ih je načinio djed – potpuno sam. On je u tome bio pravi umjetnik. Imati njegovu peć, bilo je pravo zadovoljstvo. Poznato je, naime, da se i peći međusobno razlikuju. Ima divnih peći, toplih, ugodnih i prijateljski raspoloženih. U njima uvijek veselo plamsa vatra, pa je pravi užitek sjediti uz njih. Takve su bile i djedove peći. Dobroćudne kao i djed. Okrugle, trbušaste, s čudesnim vratašcima na kojima su bili izrezbareni zmajevi, krilate aždaje, ali i nasmijani patuljci s dugim bradama kako igraju kolo. To su bile možda starinske peći, ali ljudi su ih rado kupovali. Jer drva su u njima veselo pucketala, nije bilo poteškoća pri loženju, nisu se dimile i pravile važne, nego su mirno i zadovoljno ispunjavale svoju dužnost. A što se još može zahtijevati od jedne peći?

I tako je živio djed, mirno i sretno. Polako je gradio svoje peći i polako ih prodavao, jer se od njih rastajao teška srca i uvijek se kasnije za njih brinuo. Ali pritužbi nije bilo, djedove peći radile su zadovoljno svoj posao u zimskim danima, a mirovale su ljeti, odmarale se i prikupljale snage za novu zimu.

Sve do jednoga dana...

Djed je upravo bio završio dvanaestu peć, najmlađu i najljepšu koju je najdulje radio. Imala je boju tamnog bakra, a na njezinoj površini mogli ste se ogledati kao u sjajnom zrcalu. Velika i mala vratašca bila su čudesno izrezbarena i prikazivala su prizore iz najdivnijih dječjih bajki. Svatko tko bi ugledao tu peć, morao bi odmah poželjeti da pokraj nje sjedne u duboki naslonjač, obuče papuče i pročita novine ili malko zadrijema. Bila je to prava, istinska starinska peć kakvih se više ne nalazi, ali njezina ljepota i vrijednost nije bila samo u vanjskom izgledu. Njezina unutrašnjost, njezino ložište i otvor za dimnjak bili su načinjeni iskusnom rukom starog majstora djeda koji je sa zadovoljstvom promatrao svoje najnovije djelo. Već je bio odlučio da je ne proda, da je zadrži u svom kućerku, jer dobre peći nikada nisu naodmet, osobito kad pritisne zima.

Ali, uto je u njegovu radionicu ušao najljepiji gazda u selu, gazda kojega nisu voljele ptice, pa ni mala djeca. Ni on nije volio njih, jer su mu ona nadjenula ime, uostalom, potpuno ispravno: Lijeni Miško. Poznato je da su djeca pravi vještaci u pronalaženju nadimaka. A poznato je da ni najveća lijencina ne voli kada mu se u lice kaže istina.

Dakle, Lijeni Miško ušao je, lijeno vukući noge, u djedovu radionicu i lijeno promatrao divnu novu peć koja je neodoljivo sjala svim svojim ulaštenim površinama.

– Htio bih kupiti ovu peć – reče Lijeni Miško i sjedne.

– Oh – reče djed pomalo tužno – nisam još siguran hoću li je uopće prodati. Želio bih je zadržati za sebe.

– Ti već imaš jednu peć – nastavi Lijeni Miško – što će takvom siromašnom starcu dvije peći u ovako jednom kućerku? Daj mi peć, a ja ću ti poslati puna kola crvenih jabuka, zdravih krumpira i kiselog kupusa. Opskrbit ću te za cijelu zimu, a ti mi daj ovu tvoju običnu peć.

Lijeni Miško umorio se od govora, pa se s očekivanjem zagledao u djeda. A djed kao djed, kuća mu je prazna, nema zimmnice (jer tko bi mu je spremio kad živi sam, bez ikoga svoga), mislio i mislio, pa na kraju rekao i ne gledajući u peć:

– Šalji kola i nosi peć!

Rekao je to oporim glasom, ali u srcu ga je nešto zaboljelo, pa su mu gotovo suze navrle na oči.

Lijeni Miško lijeno se diže i ode bez pozdrava. Jer, čemu trošiti suviše riječi? A pozdrav je po mišljenju Lijenog Miška bio suvišna riječ.

Tako je to bilo. Dodoše kola, dovezoše jabuke, krumpir i kiseli kupus. Ali, Lijeni Miško bio je i škrt. Djedu je dao najsitnije jabuke i najlošiji krumpir, a kupusa svega tri glavice. Mislio je u sebi: „Djed je star, neće ni primijetiti. Za njega je i to dobro.“

I tako odvezoše djedovu peć-ljubimicu, a starac je pogladi na rastanku i poljubi u ulašteni obraz. A onda se zatvori u kuću, uzme jabuku u ruke i htjede je zagristi. Ali ga nešto stisne u grlu i on opet gotovo zaplače od tuge za svojom najmilijom peći.

Te je godine pritisla žestoka zima. Snijeg je vijao i vijao, vjetrovi su puhali sa svih strana, led je šarao prozore, putovi su bili neprohodni i zameteni. Ljudi su malo izlazili iz kuća i peći su tada vrijedile više nego ikad.

I što se zbilo? Jednoga dana pokuca na djedov prozor Lijeni Miško. Bio je neočešljan i ljutit, odjeven u toplu medvjedu bundu.

– Lijepo si mi podvalio, stari – počne on bez uvoda. – Tvoja peć ne valja ništa. To je najgora peć na svijetu.

Djed strašno problijedi, uzme šubaru i štap, ogrne gunj i pođe s Lijenim Miškom. Nije mogao zamisliti da njegova najmilija peć, prava ljepotica u svom rodu, ne služi kako treba i htio je da se u to uvjeri na svoje vlastite oči.

Uđoše u kuću Lijenog Miška. Djed je pogledom tražio peć na sve strane.

– Eno, ondje je! – reče Lijeni Miško slavodobitno, a djed se na te riječi zgrozi.

Jer, zar je to zaista bila njegova peć – divna, ulaštena ljubimica? Nestali su patuljci, zmajevi, vile i čarobnjaci izrezbareni na njezinim vratašcima, nestalo je njezine boje tamnog bakra. Ružna, čađava i puna pepela, ona je stajala kao sirotica u mračnom kutu, a na pločicama su se vidjeli tragovi grubih udaraca.

– Evo tvoje peći! – reče Lijeni Miško. – Ne gori, ne grije, puna je čađe i dima! Ružna je i prljava! To je najgadnija peć koju sam ikada vidio u svom životu!

Gledao djed peć i zamislio se. Shvatio je odmah koliko je jadnica patila kod lijenog i glupog Miška koji je nije čistio ni redio, koji je od nje tražio da mu grije sobu, ali joj zauzvrat nije poklanjao ni najmanje pažnje.

– Takvoj lijenčini kao što si ti – reče djed polako – nije potrebna ovakva peć. Ti bi htio peć koja bi se sama čistila i ložila. A ja takve peći ne izrađujem.

– Onda si ti varalica – reče Lijeni Miško. – Nosi svoju ružnu staru peć i vrati mi moje jabuke, moj krumpir i kupus.

– U redu! – reče djed gotovo zadovoljno i pogladi rukom peć.

Tragovi čađe ostadoše mu na odijelu, ali to ga nije smetalo. On mahne rukom svojoj ljubimici i pođe do kola.

Tako se peć vratila djedu. Za nekoliko dana ona je opet poprimila svoj stari izgled, sjala je tamnim bakrenastim sjajem, a na njezinim vratašcima poskakivahu radosno patuljci, zmajevi i vile. U njoj je veselo gorjela vatra, a djeca se skupljahu oko nje u dugim zimskim večerima. Bila je to najbolja peć u selu, a možda i u cijeloj

zemlji. Pokraj nje se čovjek osjećao ugodno, postajao bi veseo i sklon igri, priči i sanjarijama. Kao da ga je vraćala u čarobno doba djetinjstva...

Tek jedna je nevolja bila. Lijeni Miško tražio je natrag, kako znate, svoje jabuke, svoj krumpir i tri glavice kupusa, a djed je od tog blaga nešto već bio naćeo, pa nije mogao sve vratiti. Ali i tu priskoćiše u pomoć dobra djeca, jer dobre djeće ima svuda po svijetu, a zle gotovo nigdje.

I djeca koja su ćula za djedovu priću, donesoše mu svako po jabuku i dva krumpira, a kako je bilo mnogo djeće, bilo je i mnogo jabuka, a još više krumpira. Tako je djed mogao vratiti svoj dug Lijenome Mišku. Vratio mu je puna kola jabuka i krumpira, samo nije vratio tri glavice kisela kupusa.

Lijeni Miško ljuti se i danas zbog toga. Ako ne vjerujete, dođite i pitajte ga! A djedova peć gori i grije i svakoga dana uz nju se prićaju nove ćudesne zgone i bajke.

FEBRUARSKA IZNENAĐENJA

Februar je najkraći od svih mjeseci; to je poznata činjenica i o tome više nitko ne razmišlja osim samog Februara. On je kratak mjesec, ali veseo i prijazan, a kad mu se pruži prilika, on priređuje iznenađenja. Ove godine poklonio mu je Kalendar jedan dan više i zbog toga je bio posebno dobro raspoložen. „Imam jedan dan, čitav jedan dan na raspolaganju“, misljaše Februar. „Što da učinim? Kako da ga provedem?“

Zima se vani igrala Proljeća, pa je poneko naivno drvo svuklo inje i počelo pripremati novu odjeću. Februar se smjestio uz toplu peć, utonuo u dubok naslonjač, pa se sav odao razmišljanju.

– Mogao bih prirediti veliku karnevalsku zabavu – snatrio je. – Na zaleđenom jezeru klizale bi se čete snjegovića, a ja bih preodjeven u sjevernog medvjeda bio njihov predvodnik. Zamolio bih sove da drže u kljunovima narančaste lampione i da pomažu Mjesecu u stvaranju posebnog ugođaja.

Usred noći priredio bih vatromet: zamolio bih brata Maja za veliku kitu raznobojnog, proljetnog cvijeća. Svatko na mojoj prired-

bi dobio bi po jedan cvijet: sunovrat, kukurijek, jaglac, zumbul, tulipan ili ružu. Skinuo bih tada medvjedu bundu i pokazao pravo lice. I svi ostali morali bi skinuti maske: pijetao maskiran u lisicu, tuljani preodjeveni u snjegoviće, djeca preobražena u bradate patuljke. Na kraju bi masku skinuo i Mjesec. Otkrilo bi se da je to, zapravo, Sunce koje je na taj način sudjelovalo na mojoj karnevalskoj priredbi.

„Ali ne!“, razmišljao je Februar dalje. „To i nije nikakvo iznenađenje. Ljudi svakoga dana priređuju karnevalske plesove i, odjeveni u srednjovjekovne vitezove, kraljeve, pandure, princeze, Kineze ili sasvim bez veze, lutaju ulicama i zbijaju šale. Valja smisliti nešto posve novo! Nešto originalno!“

Od silnog razmišljanja Februara je zaboljela glava i on popije limunadu s aspirinom. „Kakvu mi nevolju nanosi ovaj jedan prekobrojni dan! Baš je dobro što sam inače kratak!“

Uto Zima kucne ledenom rukom na prozor.

– Februare, Februare – viknu ona – ne razmišljaj previše, nego se prihvati posla. Dan je kratak i ako ga provedeš u razmišljanju, on će otići unepovrat i bez iznenađenja. Zato izađi! Koristi svoje vrijeme i ne ljenčari!

– Ima pravo! – složi se Februar, pa otvori veliki kićeni ormar i izvadi staromodan zimski kaput optočen krznom i štap u kojem je bio skriven kišobran. Zatim, natuče na glavu crni šešir golemog oboda, stavi tamne naočale protiv snijega i navuče kaljače. Tako opremljen izađe na ulicu i odmah započne s iznenađenjima.

Najprije popravi dva snjegovića koji su bili bez nosova i lonaca na glavi – silno oronuli i smeteni. Februar izvadi iz dubokog džepa divne, ružičaste nosove s brkovima – kao stvorene da obrađuju snjegoviće. Zatim, udara štapom o zemlju i odmah se dokotrljaše dva ljupka modra lonca – baš po mjeri za glave snjegovića.

Februar pođe dalje. Popravi nekoliko kućica za ptice koje su neki neoprezni dječaci razrušili. „To je sigurno bila slučajnost“, misli jaše Februar koji bijaše dobra srca, pa je tako sudio i o drugima.

Zatim ode u zoološki vrt da pozdravi stare prijatelje – sjeverne medvjede koji su u ovo doba godine najsretniji, jer vole zimu. On pohodi i slonove kojima obeća nekoliko proljetnih dana i razdijeli desetak kocki šećera.

Februar popravi nekoliko slomljenih grana na drveću u perivojima koji su čekali prve šetače. Učvrsti limene pijetlove na krovovima i ispravi dva nakrivljena dimnjaka. Na kraju stiže i do jezera čija se površina zamrzla i ukrutila. Februar izvadi iz džepa komadić jelenske kože i izglrača jezero kao što to marljive kućanice čine s ogledalima i prozorima.

Na kraju, poslije svega, bio je silno umoran. Možda nije priredio ni jedno napadno i gromoglasno iznenađenje, ali bio je ipak zadovoljan i sretan. Ode polako kući mašući štapom, a njegovim tragom prosipale su se malene, snježne zvijezde.

LUDI LAMPION

Posljednja večer Stare godine. Svi se nekamo žure, hitaju u trgovine, kupuju poklone, razne vesele sitnice obijesnih, žarkih boja, male ludosti za jedan trenutak, praskalice, papirnate zmije i pregršti šarenih papirića – „konfeta“.

Samo jedan mali hrabri lampion krenuo je u svijet, jer nije želio ostati složen u ladici i tako prespavati blistavu noć u kojoj se od svih traži da budu radosni. A lampioni su stvoreni za veselje i razonodu.

Bio je to običan okrugao lampion u obliku sunca. Lampion se smiješio, jer mu je nacrtano lice bilo smiješno. Lampion se smiješio, jer nema tužnih lampiona.

– Kamo ćeš, ludi lampiono, sam u ovu opasnu, nemirnu noć? Ostani ovdje, u mirnoj sigurnosti ladice i čekaj još jednu godinu da te netko kupi. Kako ćeš se snaći sam u velikom svijetu? Bez prijatelja, bez novaca, bez utočišta? – tako savjetovahu lampionu mudre knjige složene na policama.

Ali lampion je htio doživjeti nešto čudesno i sjajno. A to se ne može ako se miruje u ladici...

I tako on lako kimne papirnatom glavom i spretno izbjegavši poglede posljednjih, zakašnjelih kupaca, odleprša iz trgovine u tajnoviti, za lampione nepoznati svijet.

Lampion je klizio uz pročelja kuća. Visoko na nebu sjale su zvijezde, ali on ih, uzbuđen i zbunjen, nije ni vidio. Na pločniku je ležao napukao posrebreni štap. Stenjao je i tužio se:

– Nekoć sam ljudima služio kao pomoć i podrška, bio sam cijenjen i ugledan u svom rodu, a sada kad mi i samome treba zaštita, odbaciše me kao staru krpu... Zar nema više nikoga tko bi mi pružio ruku?

– Nemam ruku -- reče lampion bezazleno, smiješeći se sunčanim licem – ali nudim ti svoje društvo, jer udvoje je, čini mi se, ljepše putovati. Digni se, pokaži mi pravi put, jer ti si kao štap sigurno mnogo putovao gradskim ulicama!

I diže se štap, sretan da ga još netko hoće za vodiča, pa krenuše dalje dok su se rakete rasprskavale u zraku.

Naiđoše na ružičast nos s praznim okvirima od naočala i nalijepljenim crnim brkovima.

– Izgubljen sam! – jadao se nos. – Izgubljen sam i želim da me netko ponovo nađe. To je nevolja! Ovo je prava noć za smiješne nosove, a ja čamim u tami, umjesto da na nekom plesu nasmijavam ljepotice...

– Pođi s nama – reče lampion – kad si u društvu, lakše će te naći, a ovdje na pločniku mogu te i zgaziti.

I lampion, štap i nos krenuše u noć, a mjesec se žutio na nebu i patio što je hladan i osamljen.

Papirnata zmija padne među njih i zašušti:

– Oh, još nije ni počelo slavlje, a već me bacaju kroz prozor! Kako su ljudi bezobzirni!

– Pođi s nama – reče lampion. – Zar vrijedi očajavati? Svašta se još može dogoditi ove noći...

I lampion, štap, nos i papirnata zmija krenuše ulicama grada, a sada više nisu djelovali osamljeno i beznadno, već kao složna družba koja je pošla da se dobro provešeli.

– Mogu li ja s vama? – upita ih odbačena igraća karta na kojoj je bio nacrtan dvoglavi kralj. Nekad su se igrači otimali za nju, a sada je lutala svijetom nošena vjetrom. – Sva mi je budućnost u kanti za smeće – reče ona ojađeno.

– Pođi s nama – reče lampion. – Postajemo sve jači i sjajnij! Možda nas netko pozove na doček Nove godine!

I lampion, štap, nos, papirnata zmija i igraća karta potrčaše glavnom ulicom koja se polako praznila, jer se približavala ponoć.

Na uglu su stajali šareni šešir i starinska, svilena lepeza. Oni se prepirahu.

– Oh, kako sam nesretna! – jadikovala je lepeza. – Zar mi je trebalo da izlazim po ovom nesigurnom vremenu? Sva ću se uprljati. To se događa kad sirota, ali otmjena lepeza sluša priče uličnog šešira. Zar je to mjesto za mene koja sam se uvijek vozila u kočijama, a u kazalištu birala samo lože...

Šešir se obješenjački nakloni i zavrti sam oko sebe:

– Oprostite, divna lepezo i princezo, ali ja nisam mislio ništa loše, tako mi moje perjanice! Mislio sam da će vam prijati šetnja u ludoj novogodišnjoj noći. Zar vam nije dosadio onaj stari crvotočni ormar? Hej, pogledajte, kakva to vesela družba ide ulicom! Pođimo i mi s njima!

– Ah – reče mrzovoljna lepeza i udari šešir po šarenom obođu. – Vi niste kavalir, vi ste pravo spadalo! Ali što je, tu je... Uplela sam se u pustolovinu, ne mogu više natrag.

– Naravno – obrati joj se lampion. – Čemu ići natrag? Čemu tugovanje i naricanje? Pođite s nama, bit će vam ljepše i veselije...

I lampion, štap, nos, papirnata zmija, igraća karta i lepeza krenuše složno gradskim ulicama. Šešir se kotrljao uz njih i pjevao. Svi se udobrovoljiše. Štap je zaboravio na svoju ranu, nos na ples i ljepotice, zmija na nepravdu, igraća karta na slavnu prošlost, lepeza na otmjenost. Lampion je ionako bio dobre volje, pa mu nije bilo teško postati još bolje. Prođoše čitavim gradom, igrahu se „lovice“ i „skrivača“ u vežama i parkovima, rukovahu se s uličnim svjetiljkama i zavirivahu u stanove, blještave od slavlja i novogodišnjeg nakita. Grad je brujaio i pjevao, grad je plesao i sjao, grad se ludo zabavljao...

Tada reče lampion:

–Tamo je jedan prozor mračan. Pogledajmo ima li koga kod kuće?

Dospjeli su onako obijesni i razigrani na sam kraj grada gdje su stare kućice stajale uz goleme nebudere, nalik na patuljke i divove. Na jednoj takvoj oronuloj kućici oko koje je u proljeće jamačno cvao slak, maslačak i slično poljsko cvijeće, tamnjeli su se prozori iza kojih se nije čula ni buka ni smijeh. Ipak, lampionu se učinilo da se iza tanke zavjese nešto miče. On se primakne prozorskom staklu, a za njim nagrnu sva njegova vesela družba. Štap kucnu o okno, nos huknu i mignu brcima, papirnata zmija otplesa neku vrst indijske igre, igraća karta pokaže svog raskošnog dvoglavog kralja, šešir se pokuša smjestiti na papirnatu lampionovu glavi. Samo se lepeza držala postrance kao dobro odgojena, pomalo staromodna djevojčica.

I tada se svjetlo u sobi upali, razmakoše se zavjese, a u prozorskom okviru pojavi se ozbiljno lice starice. Ona je gledala u veselu družbu tužnim, odsutnim pogledom kao da ništa ne shvaća. A onda se odjednom u kutu njenih usana pojavi smiješak, sasvim

sitan, koji je, međutim, rastao i rastao dok starica odjednom, već nasmijana ne rastvori prozor i pozove sve njih u toplinu sobe.

Uđoše svi noćni šetači i smjeste se na stolu, ormaru i naslonjačima. Neki crni mačak ljubomorno ih je promatrao. Starica uze lepezu i dugo ju je razgledavala. Zatim nađe svakom gostu svoje mjesto. Nije zaboravila ni igraču karta. Stavi je između stranica knjige koju je čitala.

Pronađe svijeću i stavi je lampionu umjesto srca. Sada se tek pokazala sva njegova raskošna, titrava ljepota. Lampion je sjao od plamena svijeće i svi se osjete nekako čisti i svečani.

Šešir se igrao s mačkom, nos se spokojno spustio uz posrebrni štap, a papirnata zmija ovijala se oko stare svjetiljke. Starica se hladila lepezom i zamišljala plesove na kojima nije nikad bila.

Lampion je više nego ikad nalikovao na malo sunce.

– Sretna Nova godina! – reče on nečujno dok se vani orila pucnjava, a stotine raketa odletjelo ravno u nebo.

„Zar to nije bolje nego čamiti u ladici?“, pomislio je lampion. I zasvijetli što je mogao jače Novoj godini u čast. Mačak nehajno mahnu repom, ali zapravo i on se divio lampionu.

DUĆAN KOD SVRAKE

Sjedila sam u sobi uz toplu peć. Vani je bilo hladno. Odjednom začujem kako netko sitno kuca o moj prozor. Brzo ga otvorim i vrlo se obradujem gostu. Bio je to moj stari znanac, vrabac Sivokap iz susjedne ulice. Bio je sav promrznut.

– Vraški je hladno – zacvrkuta on – ali kod tebe je baš ugodno. Dopusti da se malo ugrijem!

– Samo izvoli – rekoh mu i bacih još jednu cjepanicu u peć.

– A sad mi pričaj malo o novostima u gradu. Vi vrapci uvijek štošta doznate.

– E, zar ne znaš daje svraka otvorila dućan? – upita me vrabac još uvijek pomalo drščući.

– Stara svraka? – uskliknuh začuđeno. – A gdje je taj dućan, molim te?

– Upravo sam pošao do dućana – reče vrabac živo – pa sam usput svratio k tebi. No, ako želiš, možemo poći zajedno. Čuo sam da tamo prodaju raznovrsnu robu.

– Idem s tobom, Sivokape – rekoš i odmah zgrabim kaput i cipele. – A što bi ti želio kupiti?

– Ja? – odgovorio je Sivokap. – Rado bih kupio sivu kapu u boji moga perja i debeli, vuneni šal.

– Hajdemo! – rekoš vrapcu.

Zatvorili smo vrata, a Sivokap se udobno smjesti u mom širokom džepu, da mu je samo glavica provirivala. On mi je davao upute kojim putem da krenem.

Hodala sam prilično dugo i napokon smo stigli do praznog, opustjelog igrališta. U sredini toga, snijegom pokrivenog mjesta, uzdizao se golemi stari hrast. U njegovu deblu bila je šupljina i tu je svraka smjestila svoj dućan.

Već izdaleka mogao se vidjeti svijetleći natpis koji su sastavili od kriješnica:

DUĆAN KOD SVRAKE, RADIMO NON-STOP.

Na ulasku nas je dočekaao bijeli mišić. Ljupko nas je pogledao svojim sitnim očicama i upitao uslužno:

– Što želite?

– Želio bih kupiti nešto za zimu, kapu i šal, na primjer – odgovori vrabac.

– Zimski odjevni predmeti, dakle – reče mišić važno. – Izvolite u prvi odjel desno.

– Hvala vam – rekosmo i podosmo kako nas je uputio.

Zaista, kod svrake je bio dobar izbor. Sivokap je iskušao nekoliko kapa pred zrcalima koja su visjela svuda naokolo. Posluživala nas je vrlo brza i vješta vjeverica.

– Prvorazredna vuna – reče ona za šal koji je Sivokap razgledavao. – A kapa vam divno pristaje – doda zatim umiljato.

Izabrasmo šal i kapu i već smo htjeli poći. Uto nam vjeverica smiješći se preda račun.

– Ta mi nemamo novaca, Sivokape – uzviknuh. – Kako smo mogli poći u dućan bez novaca?

– Kod nas se ne plaća novcem – začujem uto dubok i kreštav glas iznad sebe. Bila je to stara svraka. – Plaća se u zrnju, sjemenju, mrvicama i prema dogovoru. Uostalom, želite li jamčiti za vrapca? – upitala me zatim. – Mi dajemo u osobitim slučajevima robu na kredit.

– Oh, svakako – rekoh. – Vrabac je moj prijatelj. Možete zapisati moje ime i zatim recite koliko vam dugujemo.

Svraka pogleda na gumb koji se kao srebro sjao na mom kaputu.

– Donesite jedan ovakav gumb i dug će biti plaćen. Obožavam predmete koji se sjaje – reče mi zatim. – Skupljam takve stvarčice.

– Imam kod kuće isti ovakav gumb i rado ću vam ga donijeti ili poslati po Sivokapu – odgovorim.

Upravo je u dućan ušao nov kupac. Bio je to sivi zečić.

– Zebu me uši! – poviče još s ulaza. – Uši će mi otpasti od zime!

– Hajdemo – rekoh Sivokapu – da više ne zadržavamo svraku.

– Do viđenja! – reče pristojno ona. – Dodite opet i preporučite me u susjedstvu. Za proljeće i ljeto pripremamo bogat izbor šarenih tkanina. Najnoviji krojevi za leptire. Šijemo i haljine za cvijeće po mjeri.

– Do viđenja – pozdravimo Sivokap i ja.

– Posjetite nas opet! – reče nam i bijeli mišić na izlazu. – Radimo non-stop, pa čak i po noći. Za tu svrhu namjestili smo kao pomoćnika jednu sovu.

Napokon smo izašli. Sivokap nije više bio u džepu, nego je ponosno sjedio na mom ramenu. Tako je, eto, dobio kapu i šal. Sada mu više nije bilo hladno.

Dugme sam poslala svraki po Sivokapu i, kako čujem, bila je vrlo zadovoljna. Na proljeće se spremam da ponovo posjetim njen dućan.

O TUŽNOM ZIMSKOM KAPUTU I ZABORAVLJENOM SUNCOBRANU

U hodniku je stajao stari ormar izrezbarenih nogu i iskićenih vrata. U njega je svakog ljeta, zapravo već u proljeće, dospijevao zimski kaput s krznenim okovratnikom. Naravno, zimski se kaput nije tome veselio! Bilo je mnogo zanimljivije šetati ulicama, susretati prolaznike također u zimskim kaputima, a kojiput i bez njih. Bilo je zanimljivije odlaziti u kino ili mokat ostajati u kazališnoj garderobi i tamo ćaskati s drugim zimskim kaputima ili uobraženim bundama. Bilo je zanimljivije visjeti u predsoblju i slušati zvonjavu na vratima, promatrati poštara kako predaje paket ili preporučeno pismo, pa goste koji se ljubazno rukuju s domaćinima. Ukratko, sve je bilo zanimljivije od boravka u starom ormaru koji je bio neobično šutljiv i tek bi kojiput zastenjao, jer je bolovao od kostobolje. Zato je ovog proljeća zimski kaput srdito visio u ormaru i razgovarao od dosade sam sa svojim okovratnikom od kuninog krzna.

– Eto, na što sam spao – jadikovao je zimski kaput. – Nakon poštene i vjerne službe jednostavno te zatvore u ovu grobnicu. Nigdje zraka ni svjetla. Osim toga, čuo sam da će me ove godine preokrenuti.

– Koješta! Koješta! – gundao je okovratnik. – A ja sam čuo da će me zamijeniti nekim novim krznom. Zaista nema pravde! Ima li boljeg krzna od kunovine? Ako me zamijeni neka ovca ili zec, raspući ću se od bijesa.

– Ljudska nezahvalnost je golema – začuje se uto iz najtamnijeg kuta ormara tanak i nježan glasić. – Kad bih vam ispričao jedao svoju prošlost, vi biste se zapanjili...

– A tko ste vi? – upita znatiželjno zimski kaput koji se neobično razveselio. Dobio je, eto, društvo pa će mu biti manje dosadno.

– Ja sam suncobran – odvrati glasić. – Bio sam nekoć Vrlo lijep, ali sam onda izbljedio. Moja služba to zahtijeva. Na kraju ćeš svakako izbljedjeti, jer sunce ima veliku snagu. Ali bez sunca ne bi bilo ni suncobrana, pa smo mi potrebni jedno drugome.

„Čudnovato“, mišljaše zimski kaput. „Još nisam znao da je suncu potreban suncobran.“ Ali glasno reče: – A zar vi više ne obavljate svoju dužnost?

– Pa – reče suncobran pomalo otežući – ja sam kao što bi to ljudi rekli – u mirovini. Osim toga, vremena su se promijenila. Suncobrani, navodno, više nisu u modi. Svi se trude da što više pocrne.

– Zanimljivo! Zanimljivo! – oglasio se okovratnik. – Vi se ovdje, dakle, strašno dosađujete, zar ne?

Suncobran je zaustio da mu nešto odgovori, ali uto se sa škripom otvore vrata starog kostobolnog ormara. Na vratima se ukazaše, nitko drugi nego dječak i djevojčica, po nadimcima Maslačak i Mrvica.

– Eto – govorio je Maslačak Mrvici – mama mi je rekla da ću iduće zime dobiti kaput od ovog starog tatinog ogrtača. Nisam baš oduševljen, ali...

Prekinuo gaje uzbuđeni Mrvičin glas:

– Oh, kako prekrasan suncobran! Uvijek sam željela imati suncobran kao što ga je imala moja baka. Ali njen se suncobran već odavno raspao...

– Pa ja ti poklanjam ovaj drage volje – reče Maslačak. A u sebi pomisli: „Baš su te djevojčice čudne!“

I tako je zimski kaput izgubio društvo, pa se sigurno i dalje dosađuje u ormaru i razgovara s olinjalim okovratnikom od kunovine. Ali Maslačkova mama pobrinut će se za njegovu zabavu. Od vremena do vremena provjetrit će ga na suncu...

O AUTORICI

SUNČANA ŠKRINJARIĆ (1931 – 2005), jedna od najznačajnijih hrvatskih književnica, napisala je mnogo knjiga za mlade. Najpoznatije su Ulica predaka i Kaktus bajke, koje su prevedene na više jezika, a za Ulicu predaka autorica je dobila i veliko međunarodno priznanje – nagradu za najbolju antiratnu knjigu za mlade. Poznate su i njene knjige Stakleni zmaj, Ljeto u modrom kaputu, Svaštara, Dva smijeha, Knjiga o pajacima....

Čitanke, antologije i razni izbori iz književnosti za mlade ne mogu se ni zamisliti bez njenih priča i igrokaza.

SADRŽAJ

Proljeće s kišobranom	5
Čudesni suncobran	9
Vjetar u čamcu	12
Priča o vrganju, muhari i ciklami	15
O ježu, kornjači i morskoj zvijezdi	18
Šareno društvo	22
Bajka o divljem kestenu	25
Nevolje s kišobranom	27
Veliki i mali slon	33
Lonac i poklopac	36
Poziv na čaj	39
Koji je dar ljepši	43
Zimska bajka	48
Djedove peći	52
Februarska iznenađenja	57
Ludi lampion	60
Dućan kod svrake	65
O tužnom zimskom kaputu i zaboravljenom suncobranu	69
O autorici	73

ISBN 86-7780-054-9

9 788677 800543